

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVIII. évfolyam, 3. szám, 2015

Megjelenik havonta
2015. március 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	26
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 88,37 forint/kg volt 2015 februárjában, ami 19 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej kiviteli ára 83,48 forint/kg volt februárban, egy év alatt 33 százalékkal esett, és 6 százalékkal maradt el a belpiaci ártól.

Az *Eurostat* előzetes adatai szerint a tej- és a kettős hasznosítású tehenállomány az EU-15 tagországaiban 0,8 százalékkal 18 189 ezer egyedre nőtt, míg az EU-13-ban 1 százalékkal 5 384 ezer egyedre csökkent, és összességben 0,4 százalékkal volt több (23 574 ezer egyed) 2014 végén az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az Európai Bizottság márciusi előrevetítése szerint az Európai Unióban a tej- és a kettős hasznosítású tehenek állománya 1 százalékkal csökkenhet, míg a tejhozam 2 százalékkal emelkedhet, így a nyerstej termelése 1 százalékkal bővíülhet 2015-ben az előző évihez képest.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tehenek 58 százalékát a tejhasznú (210 ezer egyed), 29 százalékát a húshasznú (104 ezer egyed), 13 százalékát a kettős hasznosítású (45 ezer egyed) fajták adták 2014. december elsején. A húshasznú tehenek száma egy év alatt 8 százalékkal, a kettős hasznosításúaké 5 százalékkal, a tejhasznúaké 1 százalékkal emelkedett.

A KSH adatai alapján a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 4 százalékkal, az import értéke 8 százalékkal nőtt 2014-ben az előző évihez viszonyítva. A behozatal értéke 14 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt és értékben háromévnnyi javulást követően először romlott.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az USA-ban 14 százalékkal, az Európai Unióban 2 százalékkal csökkent, míg Új-Zélandon 4 százalékkal emelkedett 2015 januárjában a 2014. decemberihez viszonyítva.

A világpiacon a teljes tejpor értékesítési ára (FOB Óceánia) 2015 11. hetén 10 százalékkal, az ömlesztett vajé 6 százalékkal csökkent, a sovány tejporé nem változott a 9. hetihez viszonyítva, a *Cheddar* sajté 4 százalékkal maradt el a 7. hetitől.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 6. hét óta tartó stagnálást követően a 12. héten egy hét alatt 1 százalékkal, Hollandiában a 2. és a 11. hét között 18 százalékkal emelkedett. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 36 euró/100 kg volt a 11. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára március 16-án áfa nélkül, szállítási költséggel 35,5 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 33 euró/100 kg, a fölzötté 20 euró/100 kg volt. Olaszországban, Lodi városában március 9-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 35 euró/100 kg, a 3,6 százalék zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 32 euró/100 kg, a Németországból származóé 34 euró/100 kg, a fölzötté 20,5 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 6 százalékkal, a fehérjeérték 23 százalékkal nőtt, így az alapanyagérték 15 százalékkal volt magasabb 2015 februárjában az előző havihoz képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2015 12. hetén 1,5 százalékkal, a sovány tejporé 3 százalékkal csökkent egy hét alatt. A kempteni árutőzsdén

a 25 kg kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 332,5 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 219 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 50 százalékkal, a sovány tejporé 25 százalékkal volt magasabb a vizsgált héten.

Az *Eurostat* előzetes adatai szerint a tej- és a kettős hasznosítású tehénállomány az EU-15 tagországaiban 0,8 százalékkal 18 189 ezer egyedre nőtt, míg az EU-13-ban 1 százalékkal 5 384 ezer egyedre csökkent, és összességben 0,4 százalékkal volt több (23 574 ezer egyed) 2014 végén az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Tizenöt tagországban emelkedett, tizenkettőben csökkent, egyben nem változott az állatok száma. Az állomány növekedésének 32 százaléka az Egyesült Királyságból, 22 százaléka Írországból, 14 százaléka Németországból, 11 százaléka Romániából, 6 százaléka Hollandiából, 4 százaléka Ausztriából, 3 százaléka Spanyolországból, 2-2 százaléka Belgiumból és Magyarországról, 1-1 százaléka Görögországból és Portugáliából, egy százaléknál kisebb részaránya Ciprusról, Máltáról, Lettországból és Finnországból származott. A tehénállomány csökkenésének 45 százalékát Lengyelország, 18 százalékát Dánia, 10 százalékát Bulgária, 9 százalékát Horvátország, 5 százalékát Olaszország, 3 százalékát Csehország, 2-2 százalékát Észtország, Litvánia, Szlovénia, Szlovákia és Svédország, 1 százalékát Luxemburg adta. Franciaországban nem változott a tehenek száma egy év alatt.

Az állomány utánpótlása szempontjából fontos megjegyezni, hogy a kétévesnél idősebb nem vágásra szánt üszök száma az EU-15 tagországaiban 1,6 százalékkal 4623 ezer egyedre, az EU-13-ban 4 százalékkal 585 ezer egyedre nőtt, így összességében 1,8 százalékkal volt magasabb (5 209 ezer egyed) 2014 végén az egy évvel korábbihoz képest. Tizennégy tagországban emelkedett, tizenegyben csökkent, háromban stagnált az állatok száma. A növekedés 30 százaléka Franciaországból, 23 százaléka Olaszországból, 11 százaléka Hollandiából, 9 százaléka Spanyolországból, 7 százaléka Lengyelországból, 6 százaléka Bulgáriából, 4 százaléka Litvániából, 3 százaléka Luxemburgból, 2-2 százaléka Romániából, Szlovéniából és Szlovákiából, 1 százaléka Lettországból, 1 százaléknál kisebb részará-

nya Belgiumból és Ausztriából származott. Az üszőlomány csökkenésének 30 százalékat Görögország, 21 százalékat Csehország, 13 százalékat Dánia, 11 százalékat Portugália, 8 százalékat Németország, 6 százalékat Finnország, 4 százalékat Írország, 3 százalékat az Egyesült Királyság, 2 százalékat Észtország, 1 százalékat Svédország, 1 százaléknál kisebb részarányát Ciprus adta. Horvátországban, Magyarországon és Máltán nem változott az üszők száma egy év alatt.

Lengyelországban és Olaszországban a kétévesnél idősebb nem vágásra szánt üszők számának növekedése kiegyenlítheti a tej- és a kettős hasznosítású tehénállomány csökkenését, ami a tejtermelés bővülését eredményezheti. Dániában, Csehországban, Svédországban és Észtországban, mindkét állomány csökkent, így várhatóan a tej kibocsátás sem lesz több.

Az Európai Bizottság márciusi projekciója szerint az Európai Unióban a tej- és a kettős hasznosítású tehének állománya 1 százalékkal csökkenhet, míg a tejhozam 2 százalékkal emelkedhet, így a nyerstej termelése 1 százalékkal bővülhet 2015-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tejkvóta túllépése miatt fizetendő büntetőilleték csökkentése és a nyerstej árának esése miatt 2014 végén a tejfelvásárlás növekedése az EU sok tagországában lassult, illetve az előző évi szintre vagy az alá zuhant. A felvásárlás növekedési üteme nem csak azokban a tagországokban lassult le, amelyek túllépik a tejkvótát, hanem Franciaországban és az Egyesült Királyságban is.

Az elemzők szerint 2015 első negyedében a felvásárlás további csökkenése valószínűsíthető, majd az emelkedő nyerstej árak és a bőséges takarmánykínálat miatt alacsony takarmányárak hatására fokozatosan helyreállhat a tej kibocsátás az év hátralévő részében.

A projekció szerint a Közösség soványtejpor-termelése 8 százalékkal, a vaj előállítása 3 százalékkal, a teljes tejporé 2 százalékkal, a sajté és a friss tejtermékeké egyaránt 1 százalékkal lehet több 2015-ben 2014-hez viszonyítva. A tejtermékek kibocsátás-bővülésének 64-88 százaléka az EU-15 tagországaiból származhat.

Az egyes termékek termelésének bővülését az erőteljes exportkereslet, illetve a főbb versenytársak (USA, Új-Zéland) kínálatának csökkenése okozhatja. Az EU harmadik országokba irányuló soványtejpor-kiszállítása és frissejtermék-kivitele egyaránt 15 százalékkal, a vajé 9 százalékkal, a sajté 5 százalékkal, a teljes tejporé 2 százalékkal növekedhet az idén az előző évihez viszonyítva. A teljes tejpor fogyasztása 3 százalékkal, a

vajé 2 százalékkal, a sajté 1 százalékkal lehet magasabb, míg a friss tejtermékeké és a sovány tejporé stagnálhat a megfigyelt időszakban. A vaj és a sovány tejpor intervenciós készlete várhatóan 2016 végéig üres marad, azonban a sovány tejpor ipari készlete 2015 végén 34 százalékkal, a vajé 76 százalékkal haladhatja meg az egy évvel korábbit.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 88,37 forint/kg volt 2015 februárjában, ami 19 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 12 százalékkal nőtt ugyanekkor. A zsírtartalom 0,06 százalékpontos mérséklődése hozzájárult a nyerstej árának 3 százalékos csökkenéséhez februárban a januárihoz képest.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 83,48 forint/kg volt februárban, egy év alatt 33 százalékkal esett, és 6 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A nyerstej kiszállítása 8 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban, ezen belül a termelők és a kereskedők 17 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 57 százalékkal több nyerstejet exportáltak.

Az AKI PÁIR adatai szerint a Trappista sajt feldolgozói értékesítési ára 21 százalékkal, a tehéntúróé és a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé egyaránt 9 százalékkal, a tejfölé 7 százalékkal csökkent 2015. februárban az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 2 százalékkal, a Trappista tömbsajté 10 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

A KSH adatai szerint Magyarországon 2014. december elsején a tehének 58 százalékat a tejhasznú (210 ezer egyed), 29 százalékat a húshasznú (104 ezer egyed), 13 százalékat a kettős hasznosítású (45 ezer egyed) fajták adták. A húshasznú tehének száma egy év alatt 8 százalékkal, a kettős hasznosításúaké 5 százalékkal, a tejhasznúaké 1 százalékkal emelkedett. A tejhasznú tehénállomány 83 százalékat a gazdasági szervezetek, 17 százalékat az egyéni gazdaságok tartották. A gazdasági szervezetek tejhasznú tehénállománya egy év alatt 5 százalékkal nőtt, míg az egyéni gazdaságoké 10 százalékkal csökkent.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 4 százalékkal, az import

értéke 8 százalékkal nőtt 2014-ben az előző évihez viszonyítva. A behozatal értéke 14 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt és értékben háromévesi javulást követően először romlott (-59 százalékkal).

A nyerstej kivitele a huszonegyszerese volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 85 százalékát a teljes, 8 százalékát a főlözött, 7 százalékát a félzsíros tej tette ki. A félzsíros nyerstej külpiaci értékesítése 15 százalékkal, a teljesé 8 százalékkal emelkedett, míg a főlözötté 30 százalékkal csökkent. A teljes nyerstej 29 százaléka Olaszországba, 18 százaléka Horvátországba, 15 százaléka Romániába, 13 százaléka Szlovákiába került. A főlözött nyerstej 36 százalékát Olaszországba, 23 százalékát Horvátországba, 19 százalékát Hollandiába szállítottuk.

A sajt és túró behozatala 2014-ben több mint a kétszerese volt a kivitelnek. A sajt és túró importja 5 százalékkal, exportja 1 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import fele Németországból származott. Az export főleg Olaszországba, Libanonba, Romániába és Szaúd-Arábiába irányult.

A dobozos tej behozatala a három és félszerese volt a kivitelnek. Az import 40 százalékkal nőtt, míg az export a felére csökkent 2014-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 88 százalékát a félzsíros, 8 százalékát a teljes tej, 4 százalékát

a főlözött tej tette ki. A főlözött dobozos tej importja csaknem az ötszörösére, a félzsírosé 42 százalékkal emelkedett, míg a teljesé 7 százalékkal csökkent egy év alatt. A félzsíros tej kétharmada Szlovákiából, 26 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 61 százalékát a félzsíros, 33 százalékát a teljes, 7 százalékát a főlözött tej adta. A főlözött dobozos tej kivitele 90 százalékkal, a félzsírosé 40 százalékkal csökkent, míg a teljesé 4 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. A félzsíros tejet Romániába szállítottuk.

A savanyított tejtermékek behozatala a nyolc és félszerese volt a kivitelnek. A beszállítás 7, a kivitel 35 százalékkal csökkent egy év alatt. Az import 43 százaléka Németországból, 32 százaléka Lengyelországból származott. Az export kétharmada Romániába irányult.

A vaj és vajkrém behozatala a hatszorosa volt a kivitelnek. Az import 21 százalékkal, az export 32 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import 35 százaléka Németországból, 18 százaléka Hollandiából, 13 százaléka Szlovákiából érkezett.

A sajtgyártás melléktermékeként keletkező tejsavó kivitele több mint a négyszerese volt a behozatalnak. Az import 34 százalékkal, az export 1 százalékkal nőtt 2014-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az export negyede Romániába, 22 százaléka Koszovóba irányult.

Agrárpolitikai hírek

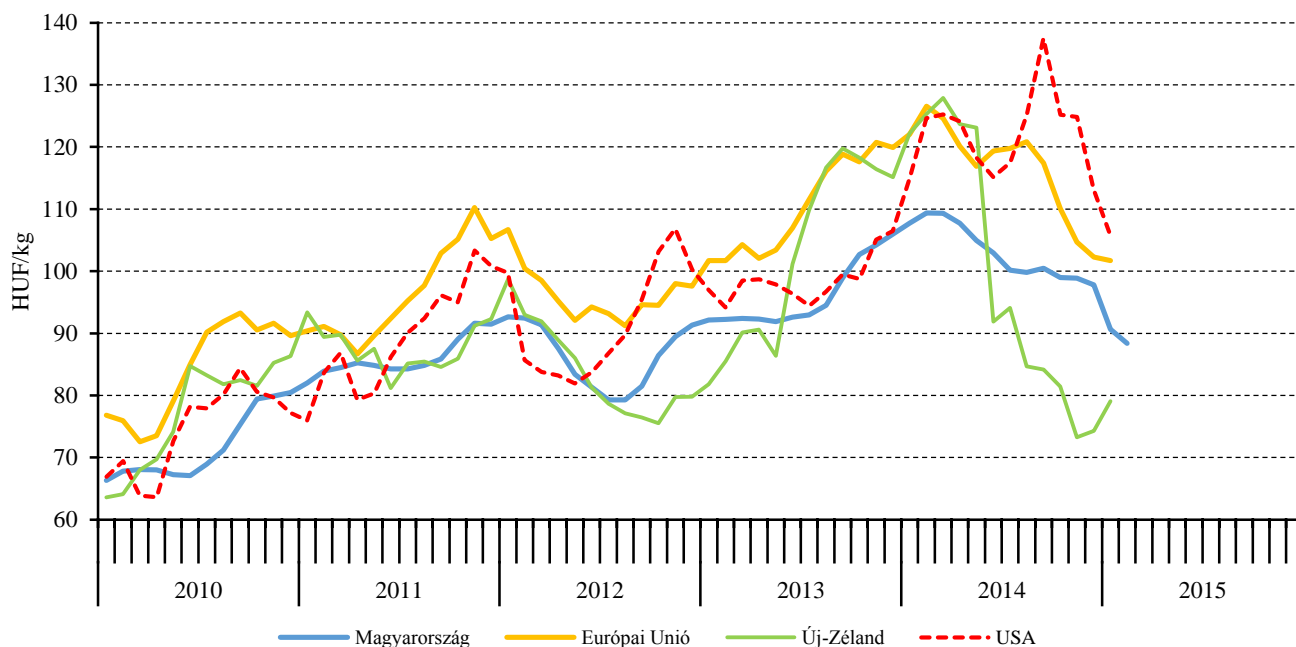
- A Bizottság (EU) 2015/303 végrehajtási rendelete (2015. február 25.) hét hónappal, 2015. szeptember 30-áig meghosszabbította a vaj és a sovány tejpor magántárolási időszakát. Az intézkedésre azért volt szükség, mivel a vaj és a sovány tejpor Európai Unión belüli ára továbbra sem stabil.
- Az Európai Bizottság a 2013 júniusában küldött hivatalos felszólítását és a 2014. júliusi indoklással ellátott véleményét követően, 2015. február 26-án az Európai Unió Bíróságához fordult, hogy állapítsa meg Olaszország kötelezettségzegését. A tagállam a tejkvóta túllépése után fizetendő büntetőilletéket az 1995-2009. évek során bár a költségvetéséből megfizette,

azonban annak egy részét elmulasztotta beszédni egyes tejfeldolgozóktól és tejtermelőktől. A fenti időszakra vonatkozóan a 2305 milliárd eurós tartozásból ezidáig 1752 milliárd eurót nem fizettek meg, amelynek egy része behajthatatlannak minősül, így a Bizottság becslése szerint 1343 milliárd euró a kintlevőség nagysága. Az, hogy Olaszország képtelen e büntetések hatékony beszedését garantálni, veszélyezteti az európai szinten a tejtermékek piacának stabilizálása céljából vállalt erőfeszítéseket, és versenytorzuláshoz vezet az olyan más európai és olasz tejtermelők kárára, akik betartották a termelési kvótát, vagy megfizették annak meghaladása esetén kirótt büntetést.

Ábrák, táblázatok

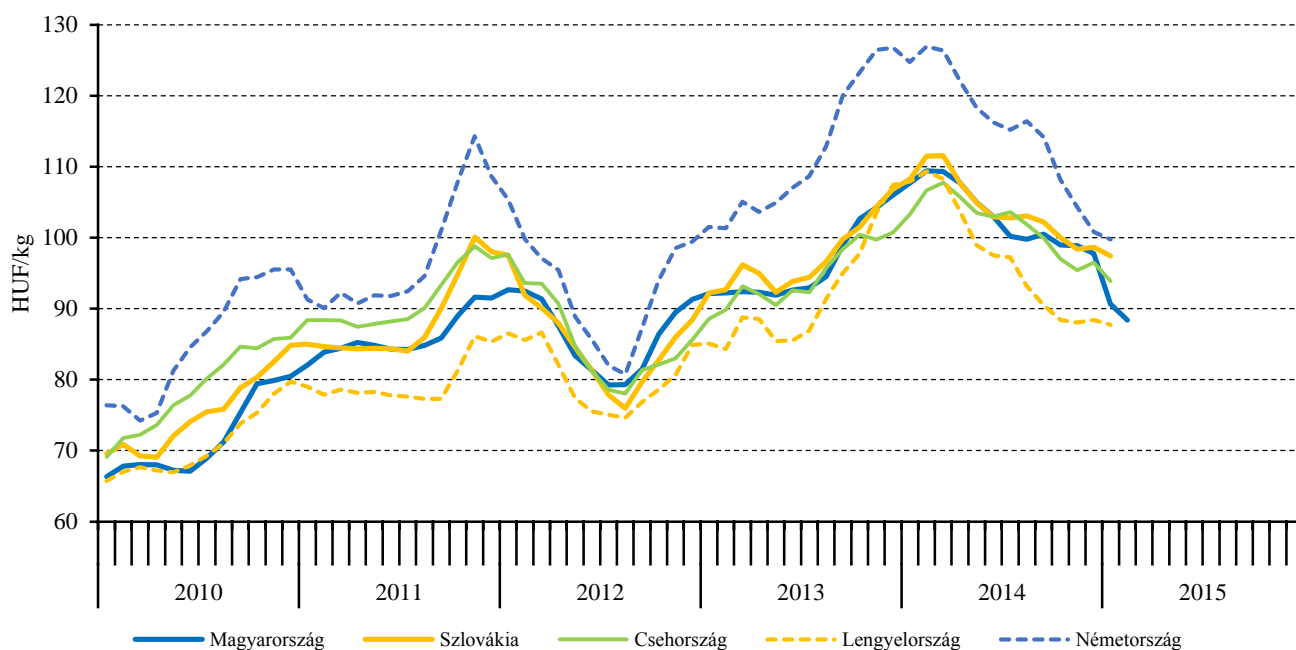
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2015)

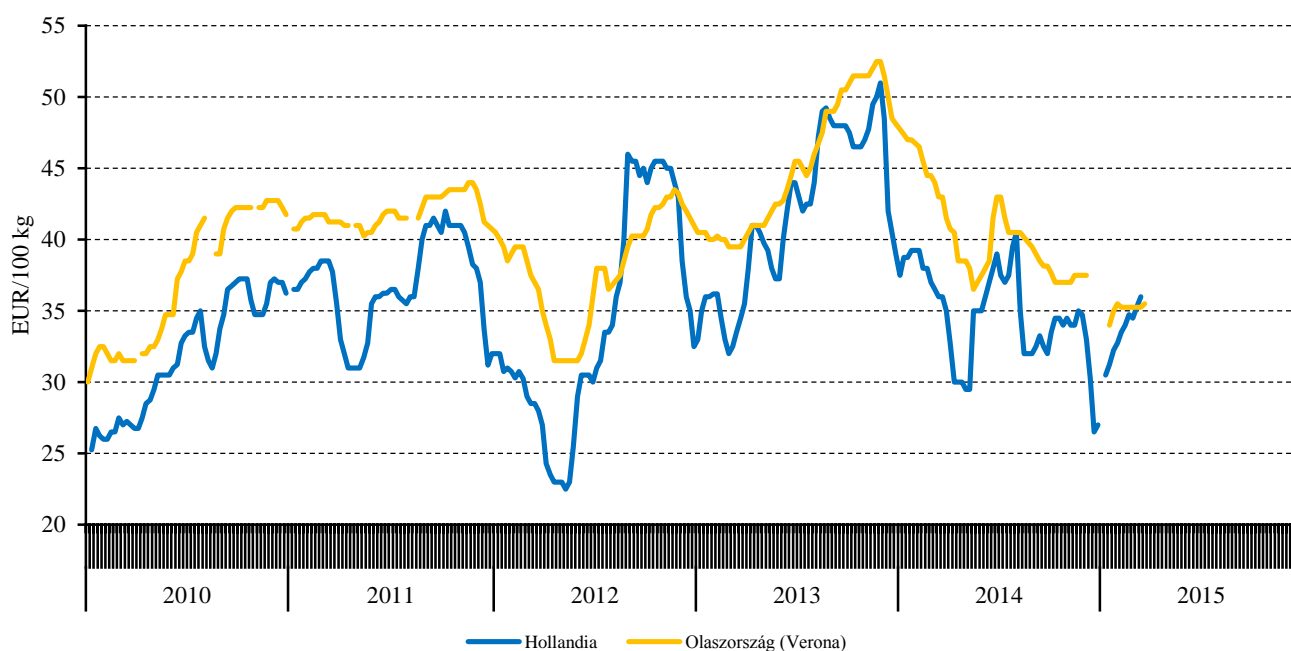
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2015)

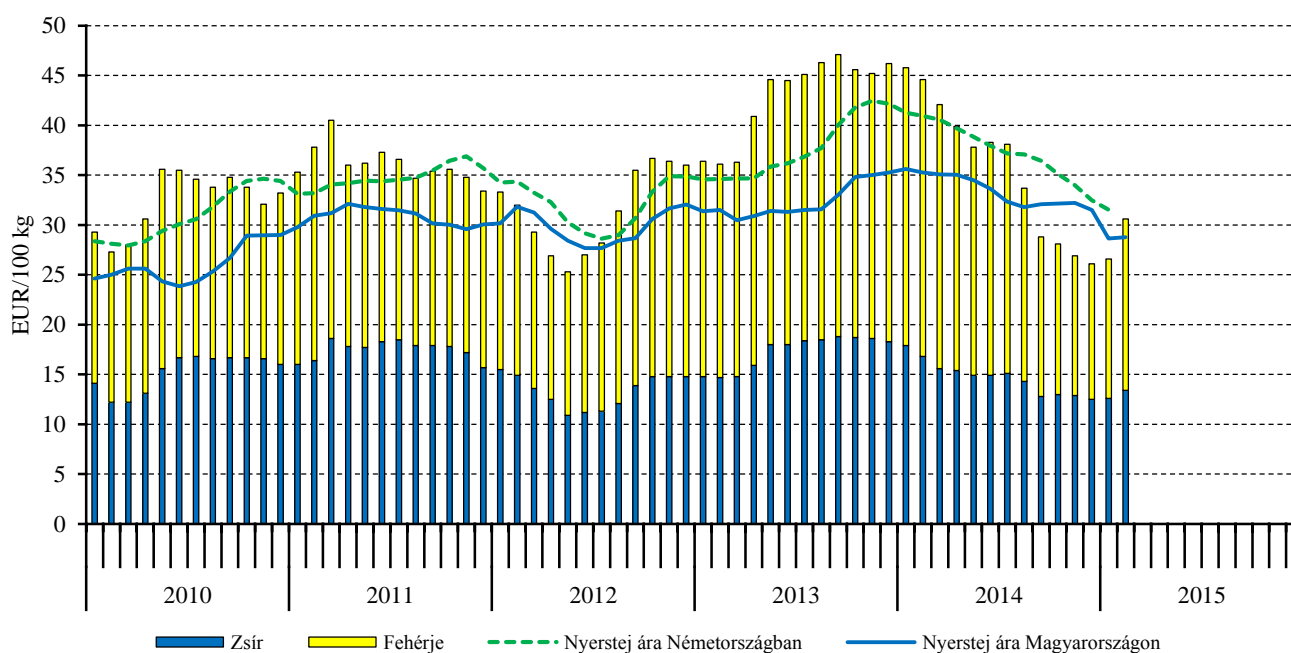
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2015)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2015)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	Körzetek			Országos				
	Alföld ^{b)}	Dunántúl ^{c)}	Észak-Magyarország ^{d)}	2014. II.	2015. I.	2015. II.	2015. II./ 2014. II. (százalék)	2015. II./ 2015. I. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	87,27	83,83	92,44	104,90	87,83	85,55	81,55	97,40
Felvásárlás (tonna)	31 184	52 319	5 249	79 132	98 865	88 753	112,16	89,77
Átlagár (HUF/kg)	89,61	87,35	91,11	109,39	90,66	88,37	80,78	97,47
Fehérje (százalék)	3,33	3,39	3,27	3,35	3,35	3,36	100,36	100,29
Zsír (százalék)	3,73	3,75	3,66	3,82	3,80	3,74	97,81	98,42

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

^{b)} A feldolgozó székhelye szerint Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió.

^{c)} A feldolgozó székhelye szerint Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió.

^{d)} A feldolgozó székhelye szerint Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió.

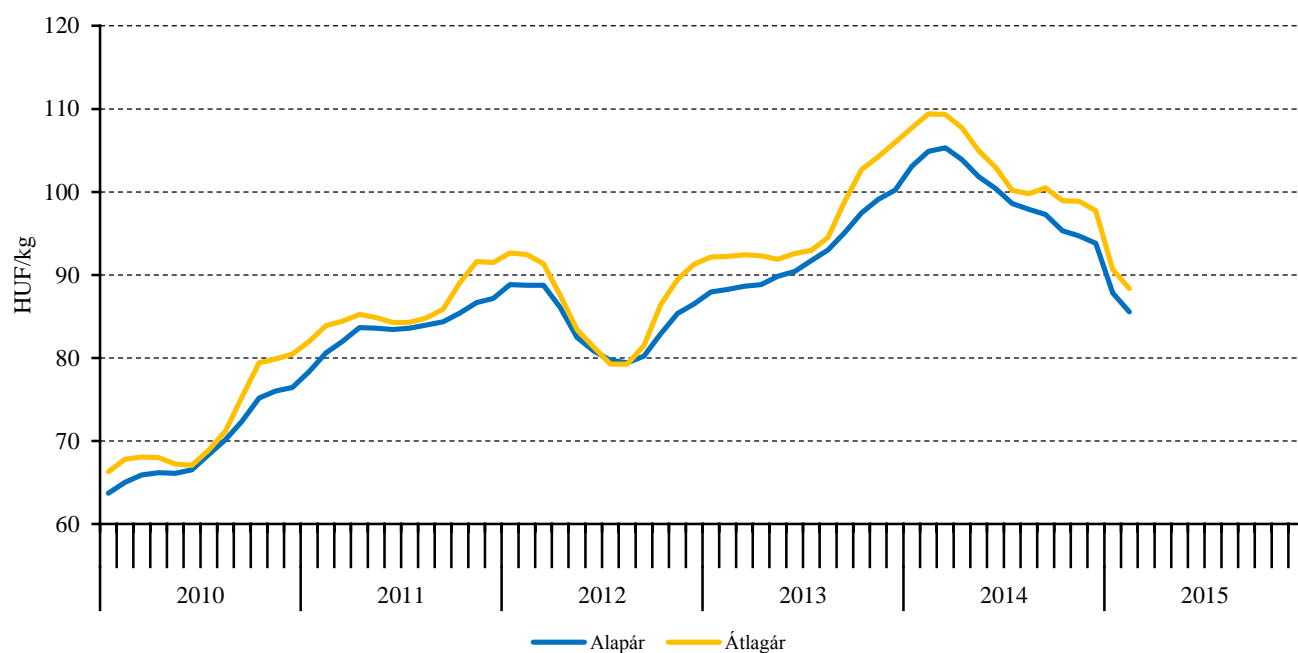
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

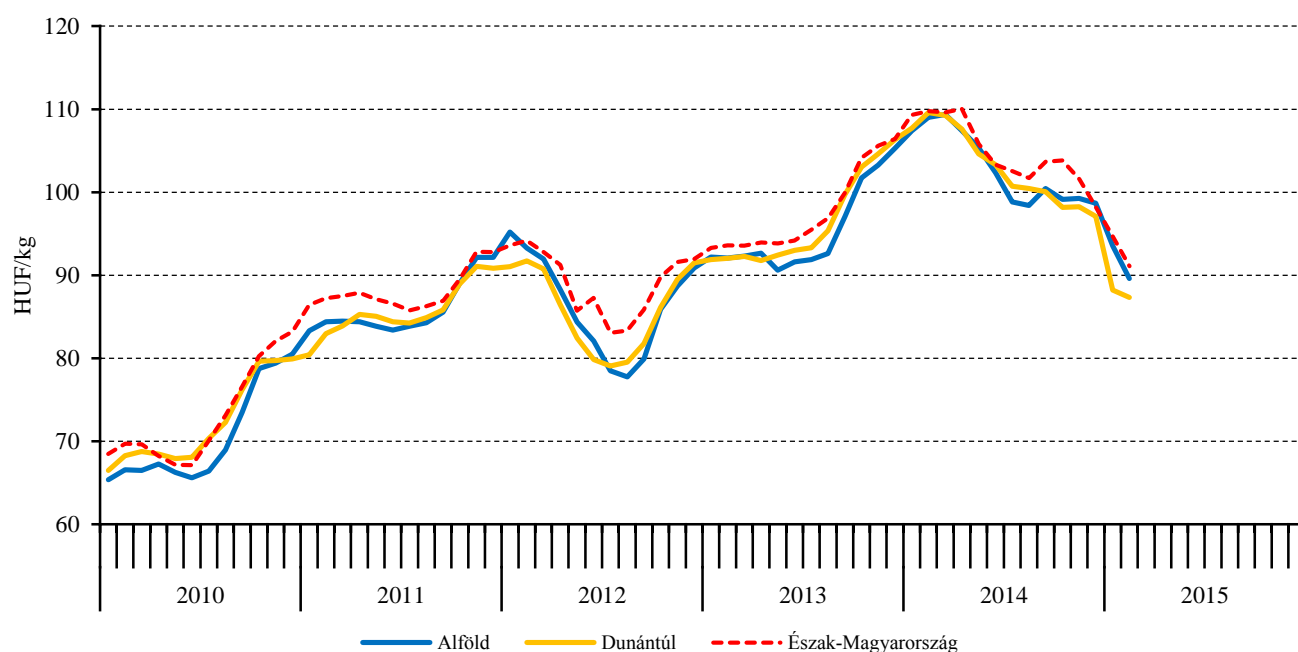
	2014. II.	2015. I.	2015. II.	2015. II./ 2014. II. (százalék)	2015. II./ 2015. I. (százalék)
Mennyiség (tonna)	15 880	18 207	16 672	104,98	91,57
Átlagár (HUF/kg)	124,83	80,46	83,48	66,88	103,75
Fehérje (százalék)	3,34	3,29	3,30	98,91	100,38
Zsír (százalék)	3,79	3,79	3,74	98,87	98,67

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

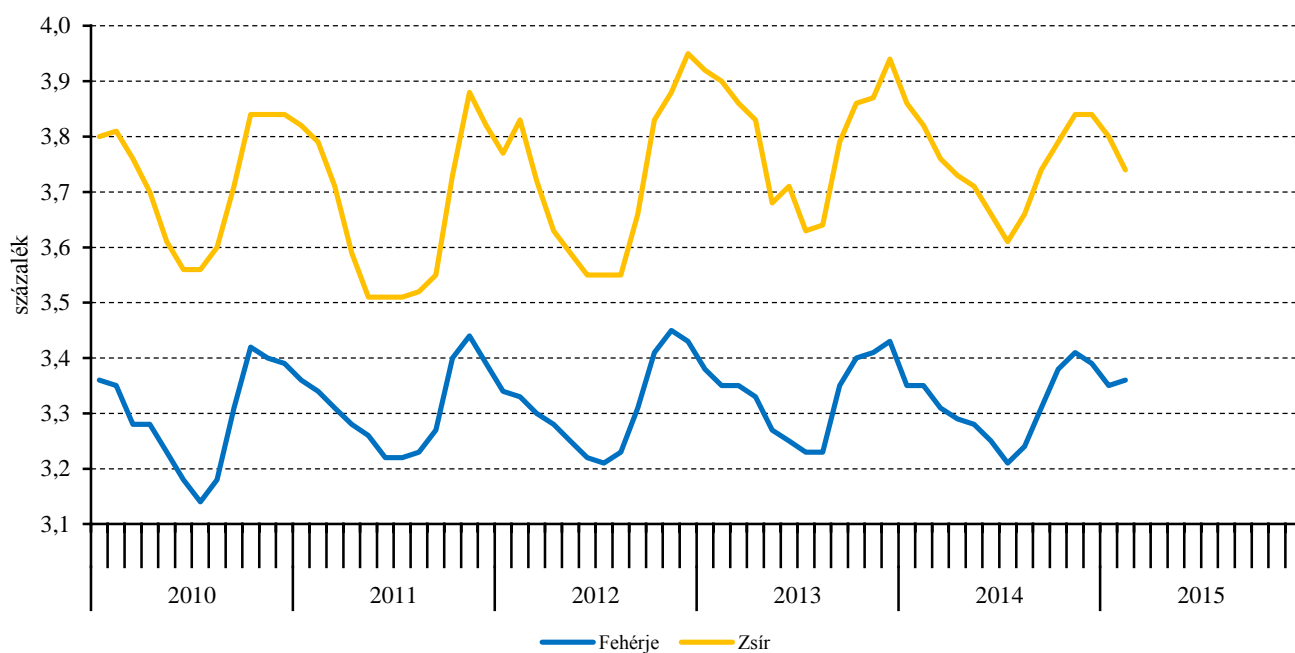
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

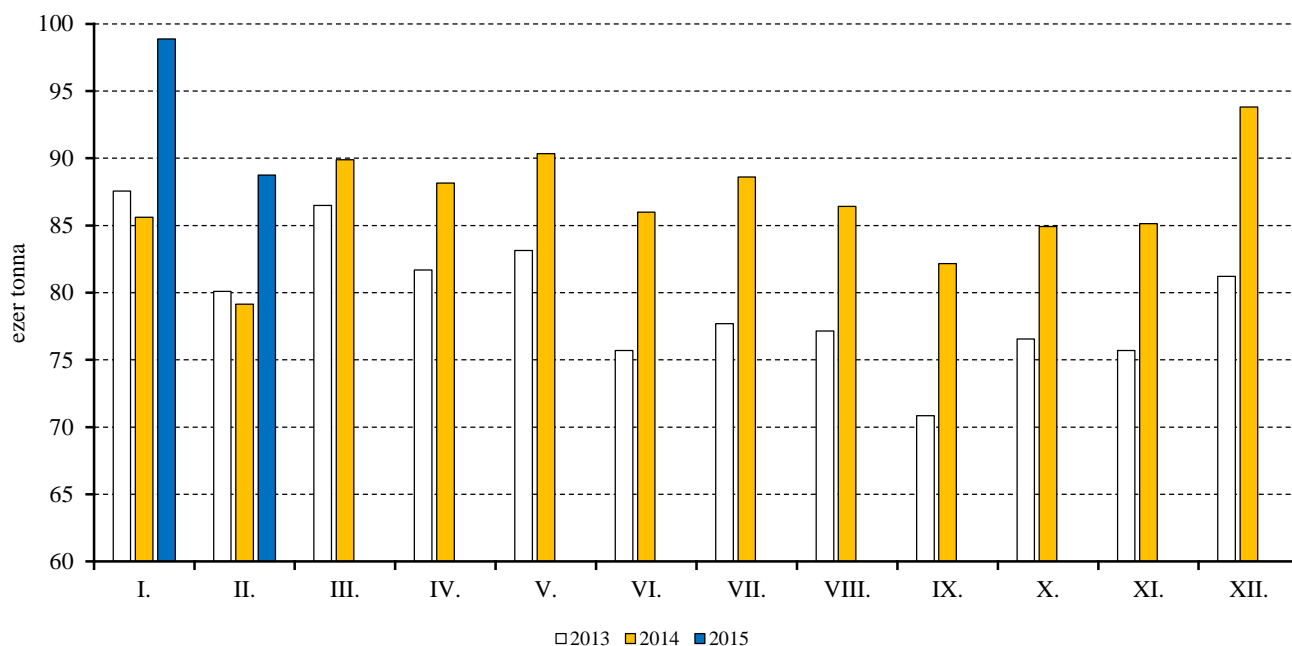
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2015)

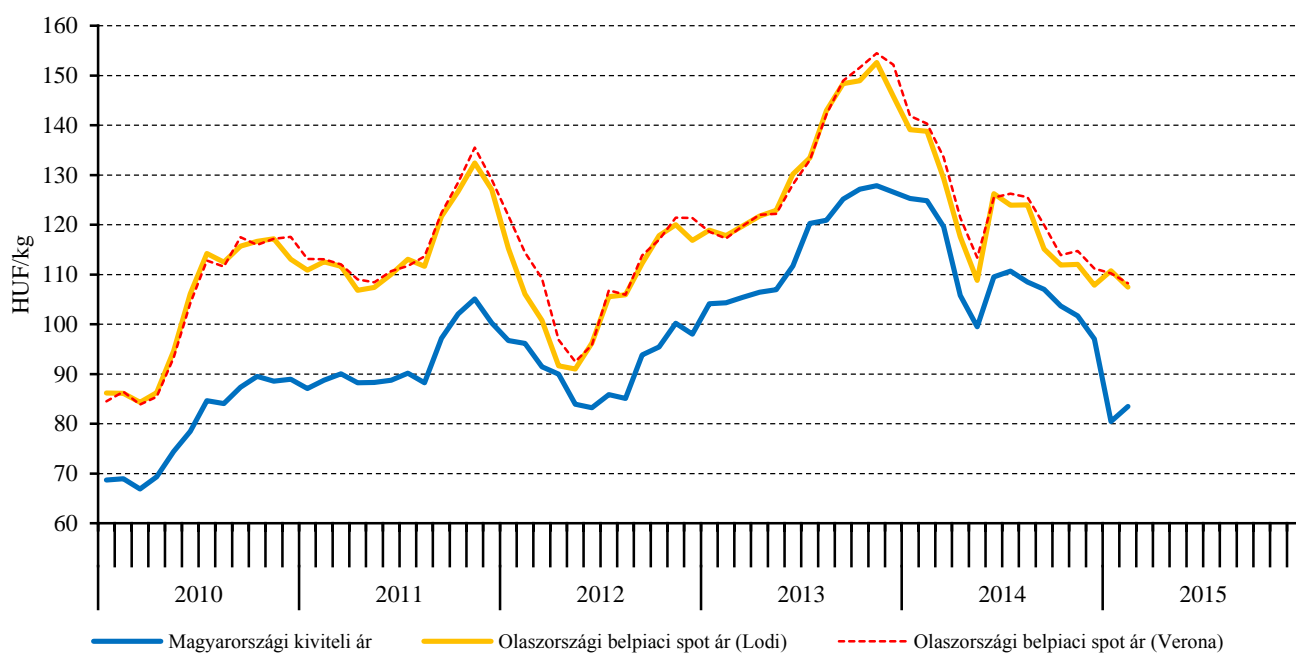
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2013-2015)

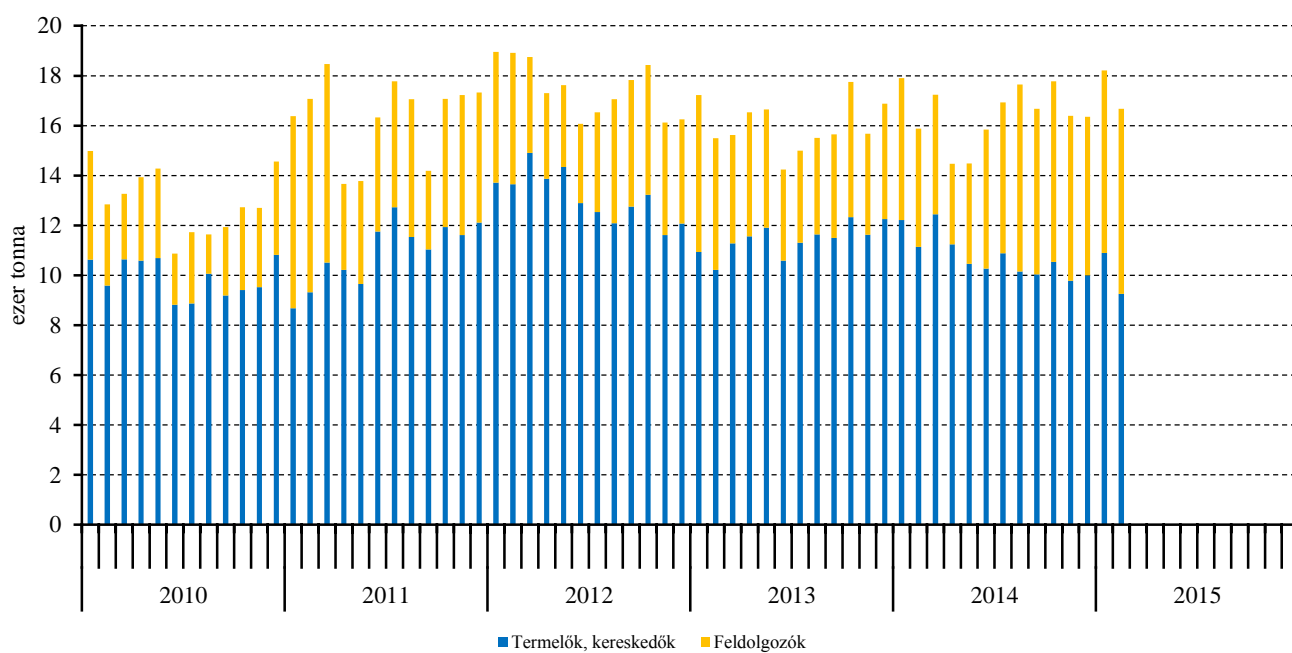
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2015. március 18-ig beérkezett adatok)

	2014. I.		2014. XII.		2015. I.		2015. I./ 2014. I.	2015. I./ 2014. XII.
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	(százalék)	(százalék)
Ausztria	42,60	128,62	36,72	114,17	35,14	111,10	86,38	97,31
Belgium	40,54	122,41	31,15	96,85	29,31	92,67	75,70	95,68
Dánia	43,00	129,83	34,50	107,27	33,60 ^{a)}	106,23	81,82	99,03
Egyesült Királyság	39,62	119,63	33,98	105,65	33,26	105,16	87,90	99,54
Finnország	45,04	135,99	42,82	133,13	41,71	131,87	96,97	99,05
Franciaország	39,13	118,15	33,21	103,25	33,20	104,97	88,84	101,67
Görögország	45,24	136,60	42,89	133,35	42,57	134,59	98,53	100,93
Hollandia	43,00	129,83	30,75	95,61	30,25	95,64	73,67	100,03
Írország	40,59	122,56	33,60	104,47	32,73 ^{a)}	103,48	84,43	99,05
Luxemburg	40,99	123,76	33,60	104,47	31,01	98,04	79,22	93,85
Németország	41,26	124,58	32,48	100,98	31,52	99,66	80,00	98,69
Olaszország	40,35	121,83	35,97	111,84	35,54	112,37	92,24	100,47
Portugália	36,50	110,21	34,02	105,77	31,91	100,89	91,54	95,39
Spanyolország	38,16	115,22	33,40	103,85	31,84 ^{a)}	100,67	87,37	96,94
Svédország	41,87	126,42	33,47	104,06	31,33	99,06	78,36	95,20
Ciprus	57,78	174,46	57,46	178,65	57,80	182,75	104,75	102,29
Csehország	34,24	103,38	31,13	96,79	29,76	94,09	91,01	97,21
Észtország	39,52	119,33	24,95	77,57	24,82 ^{b)}	78,47	65,76	101,16
Lengyelország	35,80	108,09	29,98	93,21	28,55	90,27	83,51	96,85
Lettország	34,20	103,26	24,25	75,40	22,79	72,05	69,78	95,56
Litvánia	36,45	110,06	25,14	78,16	22,91	72,43	65,81	92,67
Magyarország	35,73	107,70	31,41	97,77	28,64	90,66	84,18	92,73
Málta	46,58	140,64	47,43	147,47	46,20 ^{a)}	146,07	103,86	99,05
Szlovákia	35,80	108,09	31,79	98,84	30,79	97,35	90,06	98,49
Szlovénia	37,22	112,38	31,72	98,62	29,65	93,74	83,41	95,05
Bulgária	36,93	111,51	32,53	101,14	31,72	100,29	89,94	99,16
Románia	33,06 ^{a)}	99,82	30,35	94,36	30,01	94,88	95,05	100,55
Horvátország	37,21	112,35	34,97	108,73	34,54	109,20	97,20	100,43
EU-28	40,00	120,77	33,02	102,66	32,18	101,74	84,24	99,10

^{a)} Az Európai Bizottság (DG AGRI-C3) becslése.^{b)} A tagország becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára való beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: **A nyerstej ára a harmadik országokban**

Ország	2014. I.		2014. XII.		2015. I.		2015. I./ 2014. I.	2015. I./ 2014. XII.
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	(százalék)	(százalék)
Argentína	24,96	79,66	29,67	90,14	30,84	96,13	123,55	103,97
Brazília	29,79	90,09	29,31	90,95	29,45	93,51	98,86	100,47
Japán	64,40	194,47	67,32	208,96	–	–	–	–
Svájc	56,26	170,13	52,49	162,91	–	–	–	–
Új-Zéland	40,40	122,16	23,94	74,30	24,98	79,06	61,83	104,34
USA	38,12	115,14	36,52	113,30	33,43	105,93	87,71	91,55

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: **A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál**

Ország	Feldolgozó						EUR/100 kg
		2014. I.	2014. XII.	2015. I.	2015. I./ 2014. I.	2015. I./ 2014. XII.	(százalék)
Belgium	Milcobel	41,08	29,54	29,54	71,91	100,00	
Németország	Alois Müller	40,87	31,02	28,54	69,83	92,01	
Németország	Nordmilch	39,05	29,15	28,16	72,11	96,60	
Dánia	Arla Foods	40,06	31,75	29,28	73,09	92,22	
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	43,24	41,97	41,97	97,06	100,00	
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	42,16	32,37	33,38	79,17	103,12	
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	39,61	33,30	33,71	85,10	101,23	
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	41,34	34,07	32,70	79,10	95,98	
Franciaország	Sodiaal	36,88	36,75	33,59	91,08	91,40	
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	39,73	38,33	35,92	90,41	93,71	
Nagy-Britannia	First Milk	38,09	29,72	29,11	76,42	97,95	
Írország	Glanbia	38,94	30,50	30,50	78,33	100,00	
Írország	Kerry Agribusiness	38,85	30,09	30,09	77,45	100,00	
Olaszország	Granarolo (North)	42,17	43,87	41,20	97,70	93,91	
Hollandia	DOC Kaas	41,54	24,86	26,99	64,97	108,57	
Hollandia	Friesland Campina	42,01	29,92	29,43	70,05	98,36	
EU átlag	-	40,35	32,95	32,13	79,63	97,52	

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. II.	2015. I.	2015. II.	2015. II./ 2014. II. (százalék)	2015. II./ 2015. I. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	160,62	154,81	146,62	91,28	94,70
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	167,80	161,93	152,91	91,13	94,43
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	173,06	158,68	159,06	91,91	100,24
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	152,48	134,72	130,02	85,27	96,51

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. II.	2015. I.	2015. II.	2015. II./ 2014. II. (százalék)	2015. II./ 2015. I. (százalék)
Adagolt vaj	1580,79	1447,98	1409,06	89,14	97,31
Natúr vajkrém	920,81	847,18	855,05	92,86	100,93
Tehéntúró	724,26	678,92	660,72	91,23	97,32
Tejföl	435,40	423,13	403,50	92,67	95,36
Natúr joghurt	317,67	309,58	297,10	93,53	95,97
Gyümölcsös joghurt	394,12	415,10	417,26	105,87	100,52
Kefír	300,07	295,06	283,28	94,40	96,01
Trappista sajt	1294,83	1061,84	1018,63	78,67	95,93
Ömlesztett sajt	1125,39	1067,20	1061,88	94,36	99,50

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külforgókedelmének mennyisége

tonna

Megnevezés	2013. I-XII.		2014. I-XII.		2014. I-XII./2013. I-XII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	99 383	432 503	111 810	431 297	112,50	99,72
0402 Tej és tejszín ^{b)}	12 814	270	11 989	647	93,55	239,98
0403 Kefir, joghurt	42 065	7 059	39 153	4 569	93,08	64,74
0404 Tejsavó	5 519	31 393	7 405	31 750	134,17	101,14
0405 Vaj és vajkrém	5 954	913	7 223	1 206	121,32	132,00
0406 Sajt és túró	45 083	20 571	47 299	20 837	104,92	101,29

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külforgókedelmének értéke

ezer HUF

Megnevezés	2013. I-XII.		2014. I-XII.		2014. I-XII./2013. I-XII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	17 263 704	51 939 406	19 647 139	52 201 825	113,81	100,51
0402 Tej és tejszín ^{b)}	7 549 409	222 345	7 104 309	631 254	94,10	283,91
0403 Kefir, joghurt	12 215 204	2 291 770	12 831 856	1 601 504	105,05	69,88
0404 Tejsavó	2 653 800	4 259 139	3 440 284	4 801 596	129,64	112,74
0405 Vaj és vajkrém	6 865 201	909 782	8 138 347	1 128 130	118,54	124,00
0406 Sajt és túró	45 000 121	24 189 604	48 005 456	26 504 736	106,68	109,57
Összesen	91 547 438	83 812 047	99 167 391	86 869 046	108,32	103,65

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

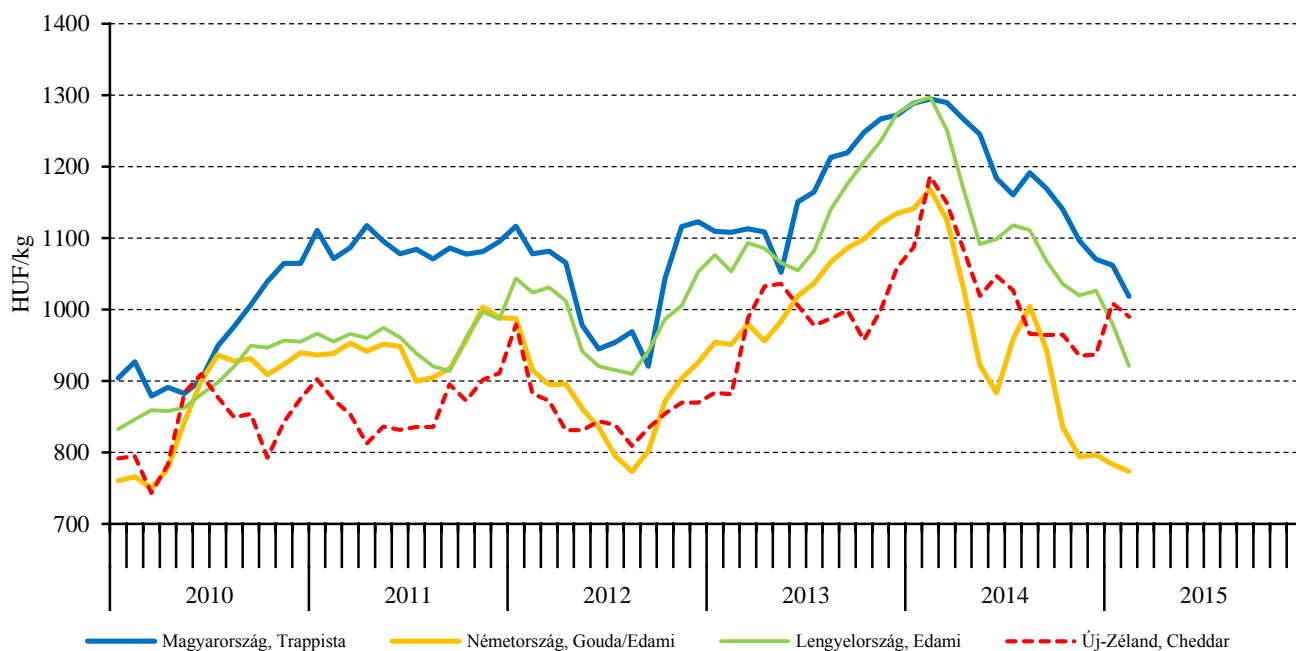
HUF/kg

Megnevezés	2013. I-XII.		2014. I-XII.		2014. I-XII./2013. I-XII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	173,71	120,09	175,72	121,03	101,16	100,79
0402 Tej és tejszín ^{b)}	589,13	824,43	592,59	975,35	100,59	118,31
0403 Kefir, joghurt	290,39	324,68	327,74	350,48	112,86	107,95
0404 Tejsavó	480,87	135,67	464,62	151,23	96,62	111,47
0405 Vaj és vajkrém	1 153,13	996,04	1 126,74	935,69	97,71	93,94
0406 Sajt és túró	998,16	1 175,91	1 014,93	1 272,00	101,68	108,17

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

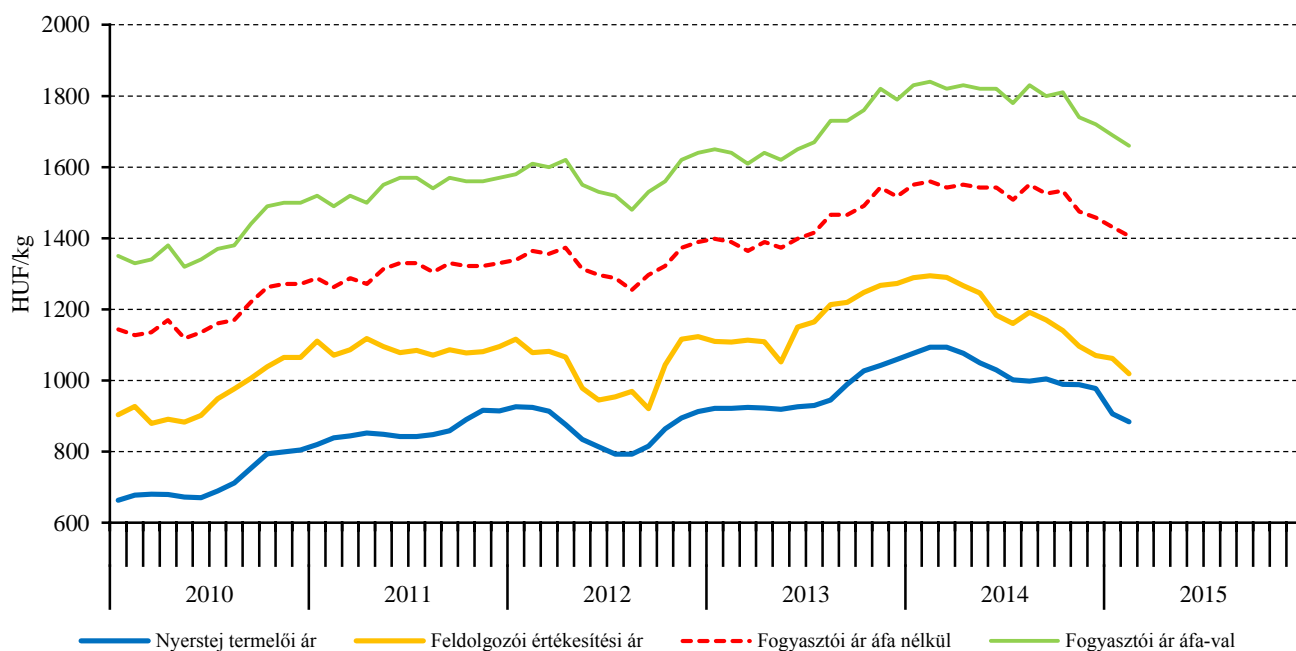
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

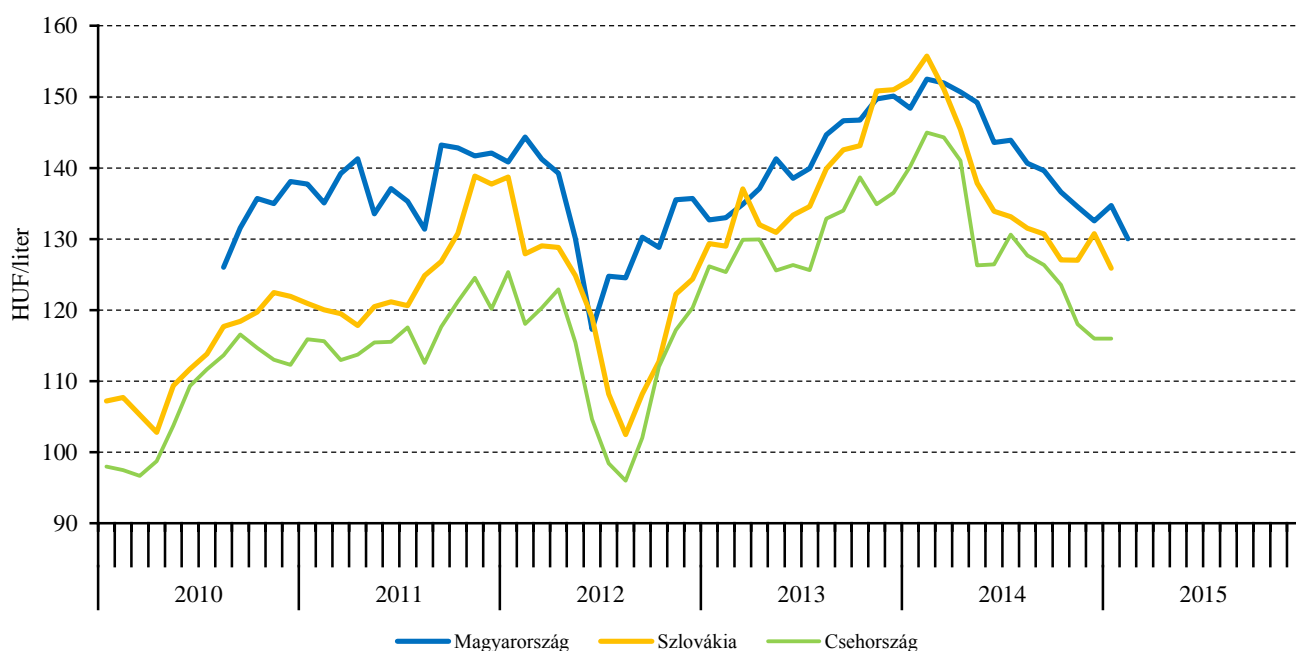
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

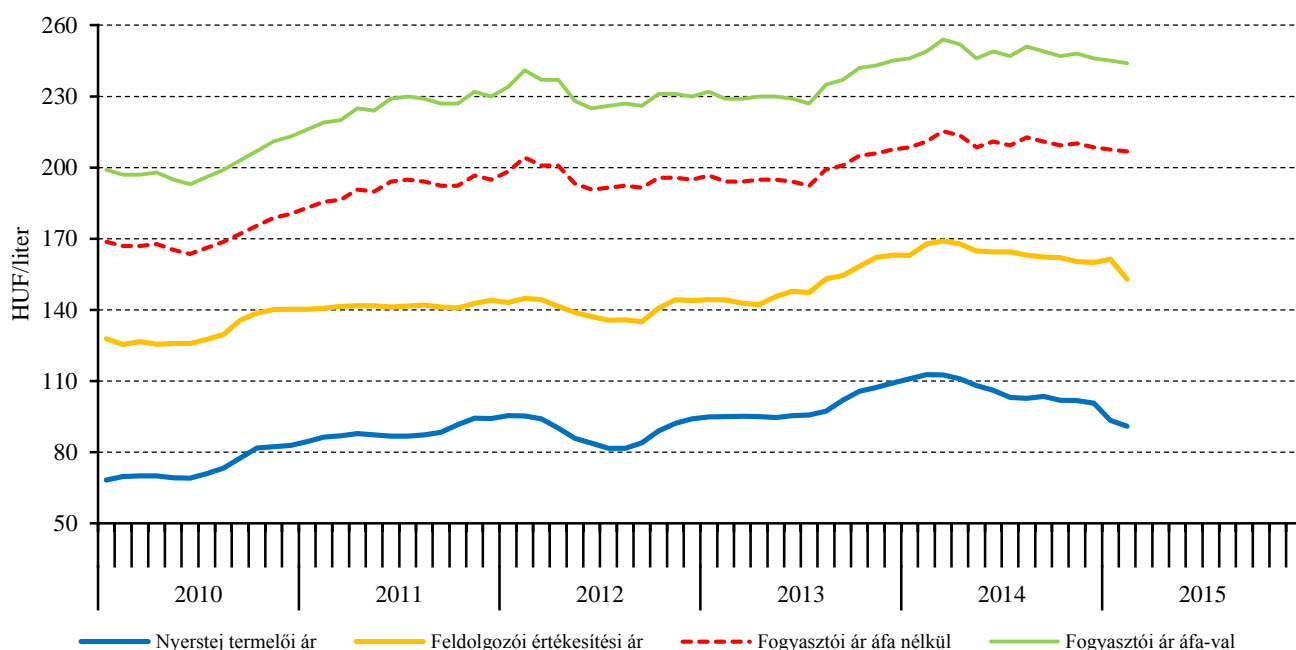
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

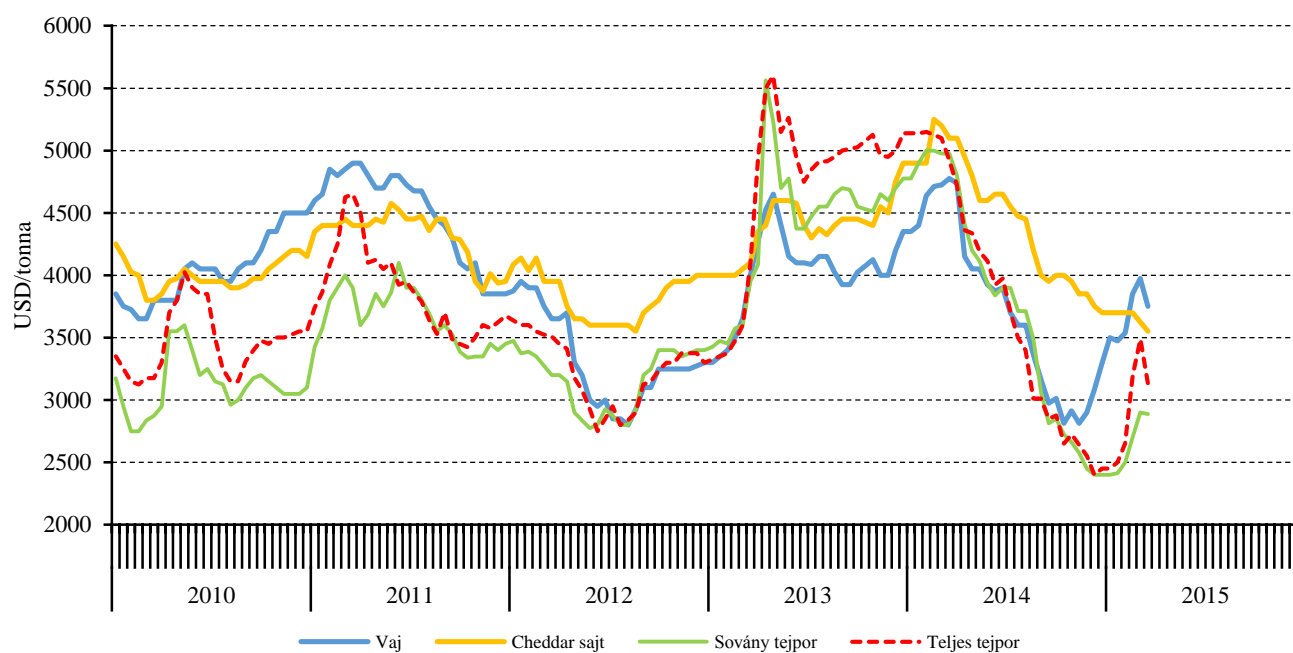
14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A feldolgozói értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.

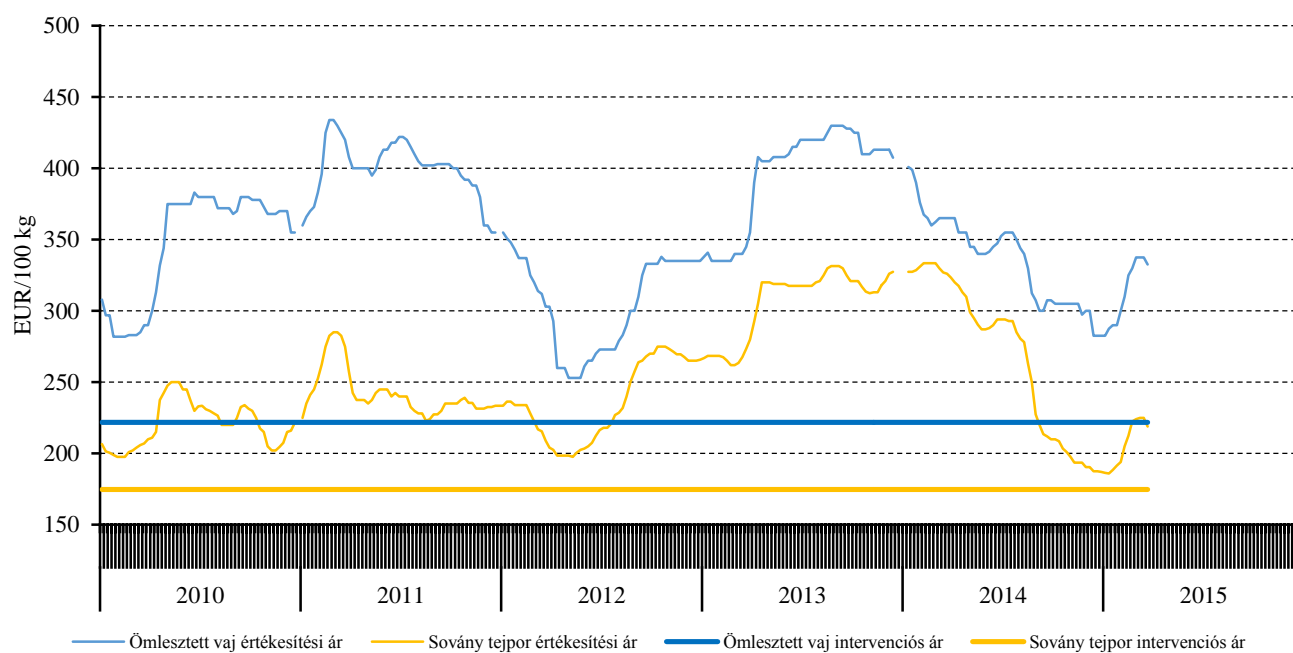
Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világpiaci (FOB Óceánia) értékesítési ára (2010-2015)

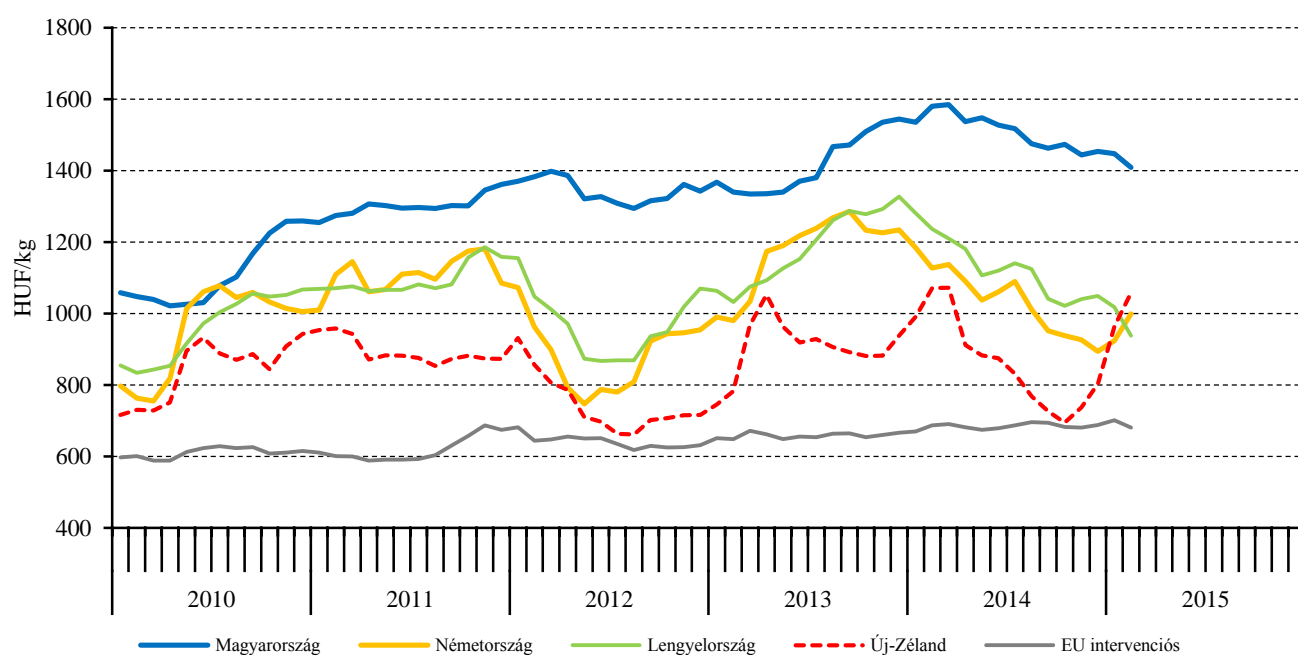

Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2015)

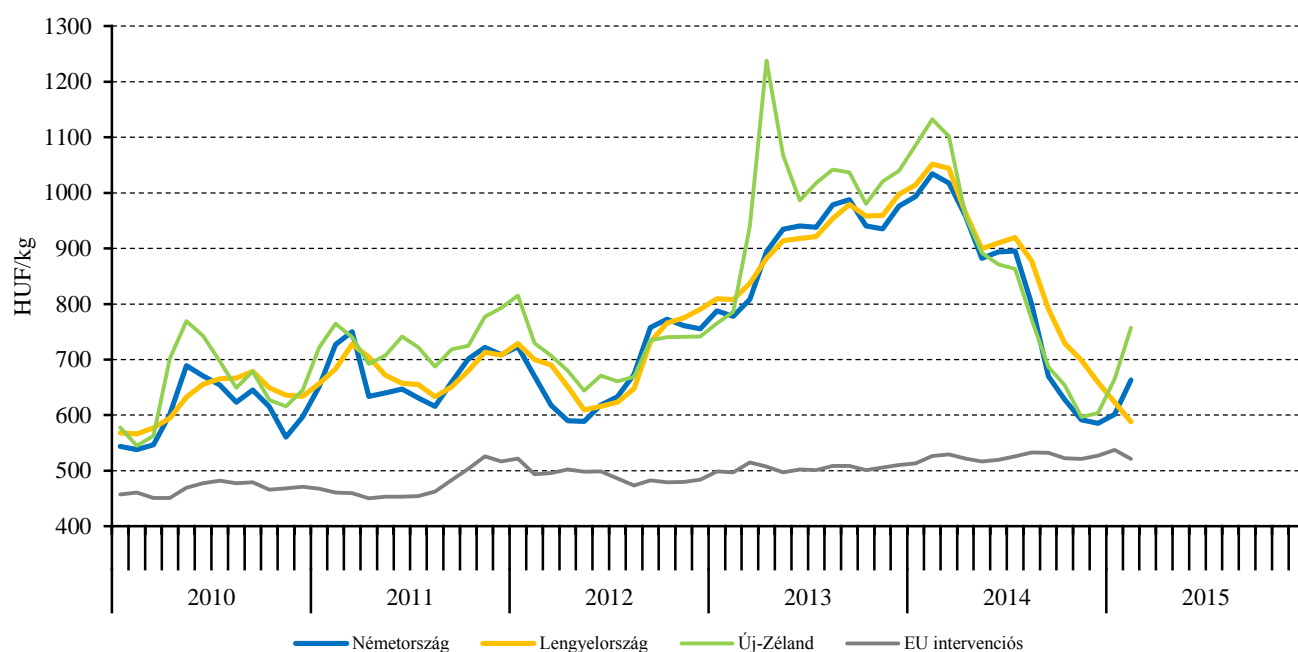
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempten árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

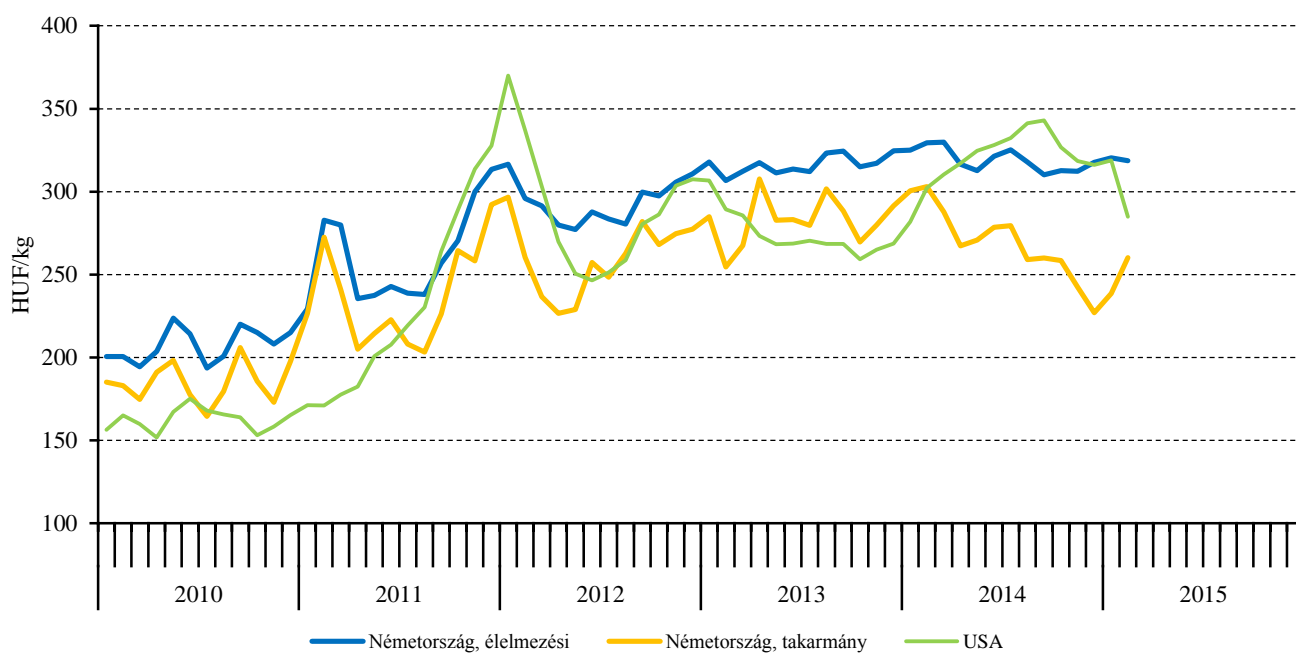
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempeni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

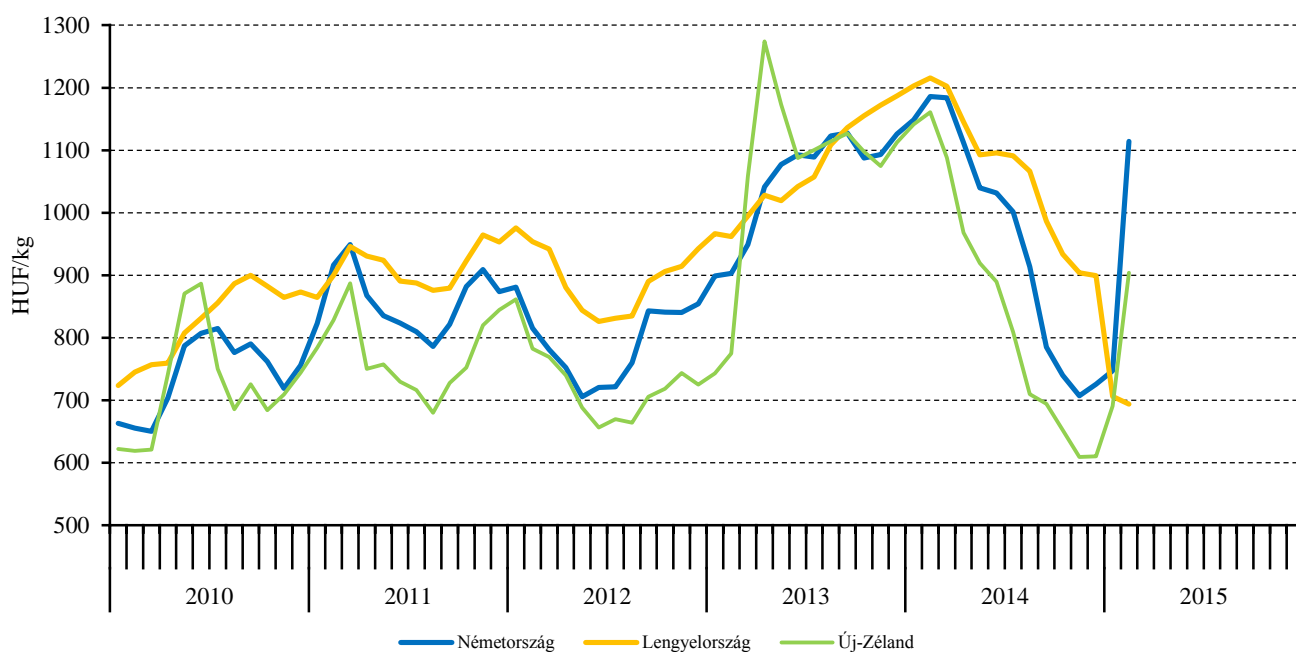
19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

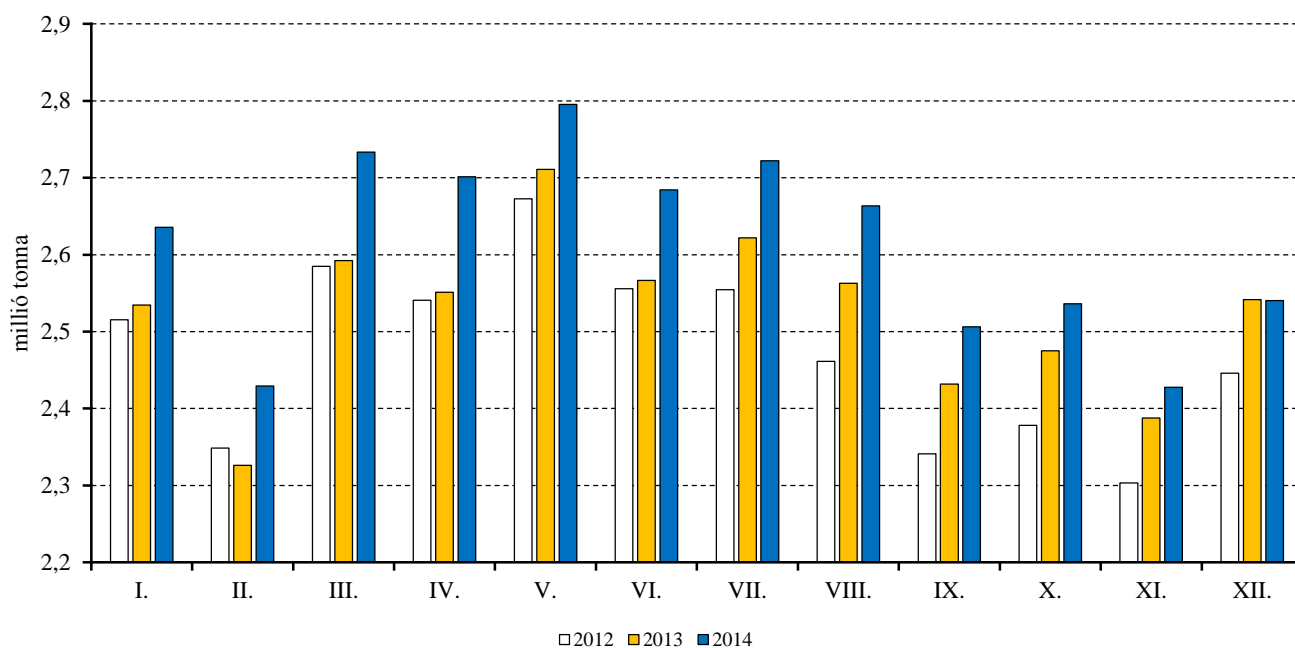
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGŽ – PIB, USDA

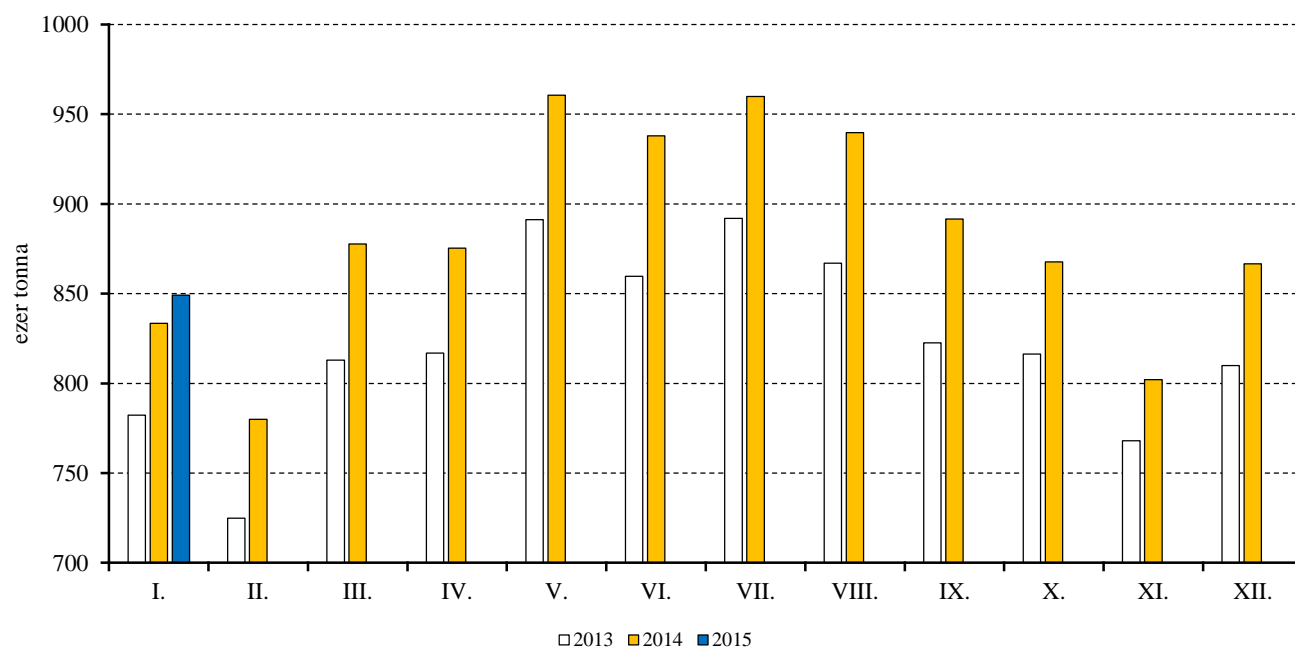
Tejfelvásárlás

21. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2012-2014)

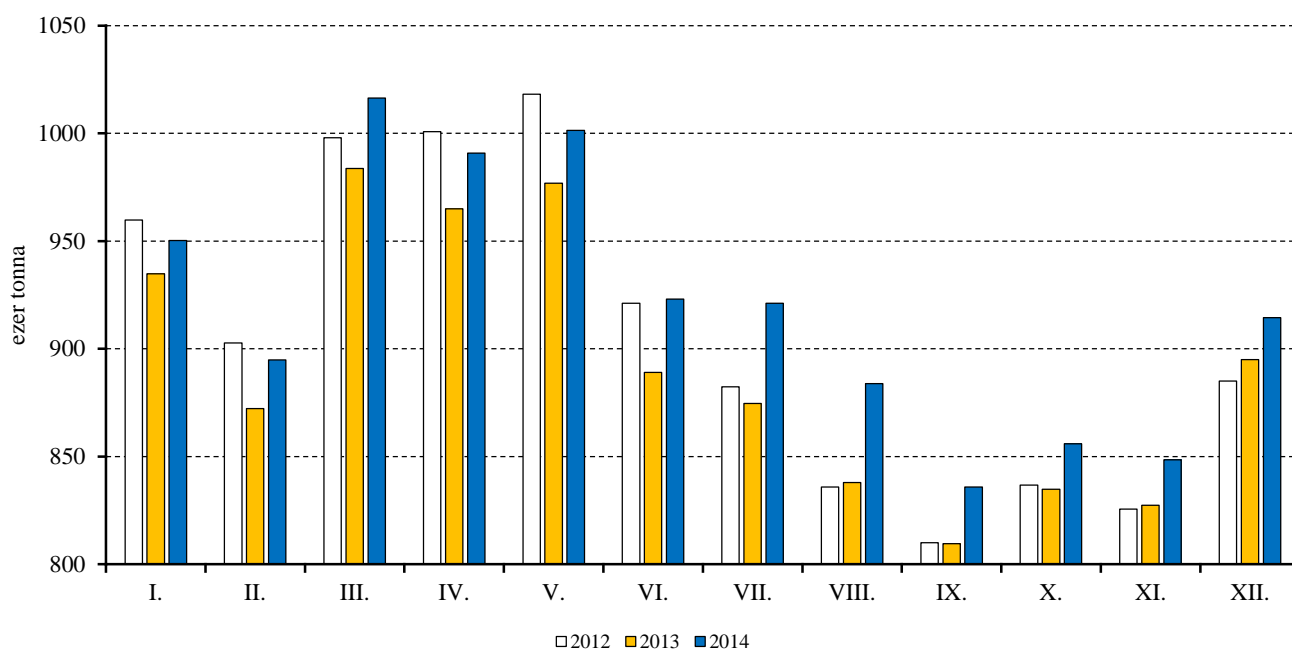
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

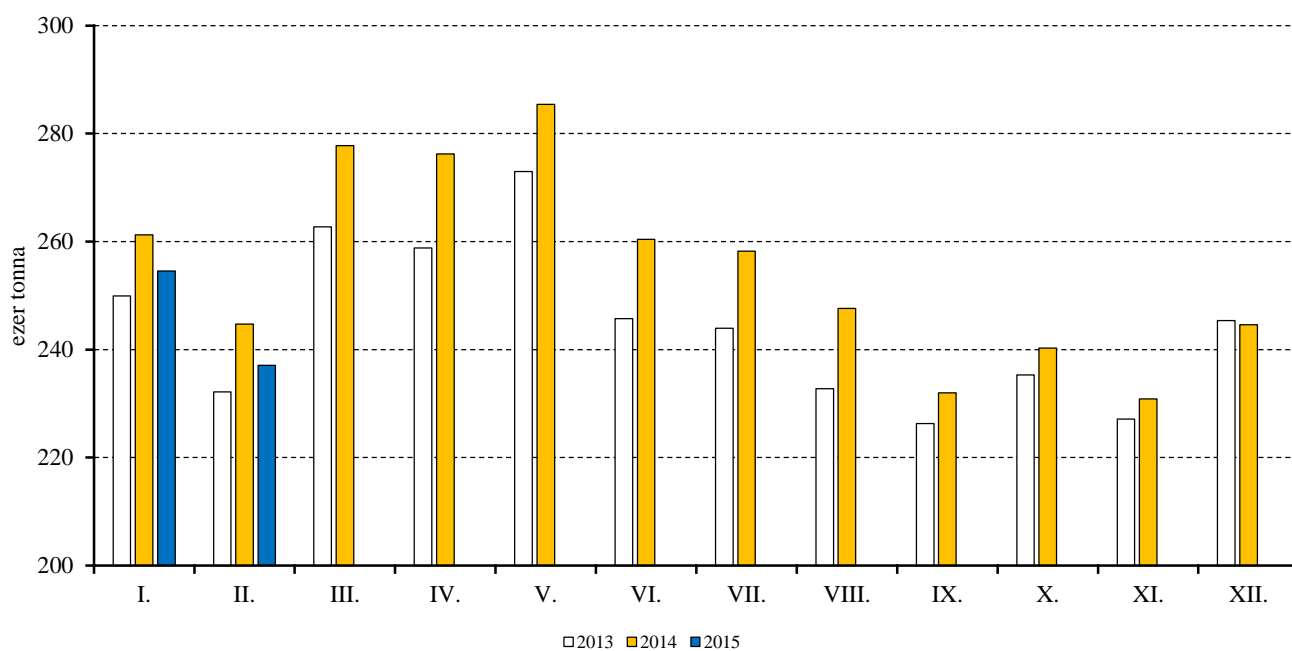
Forrás: GUS-ARR

24. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2012-2014)

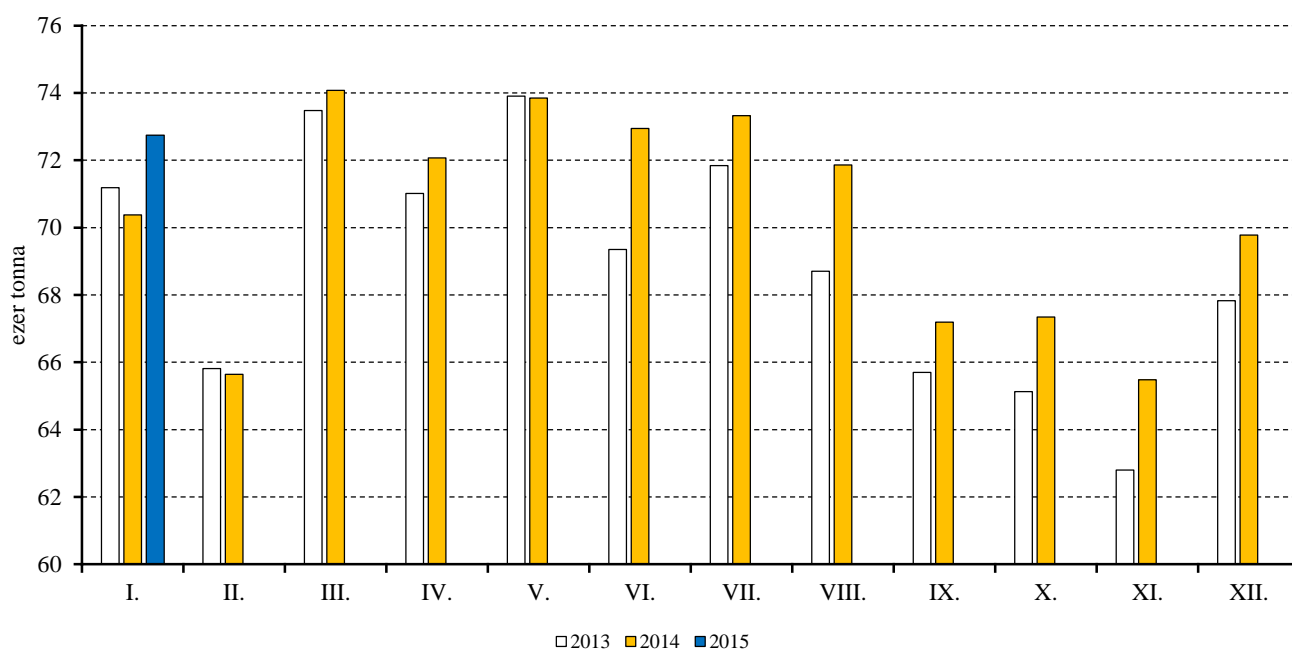
Forrás: AGEA-CLAL

25. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

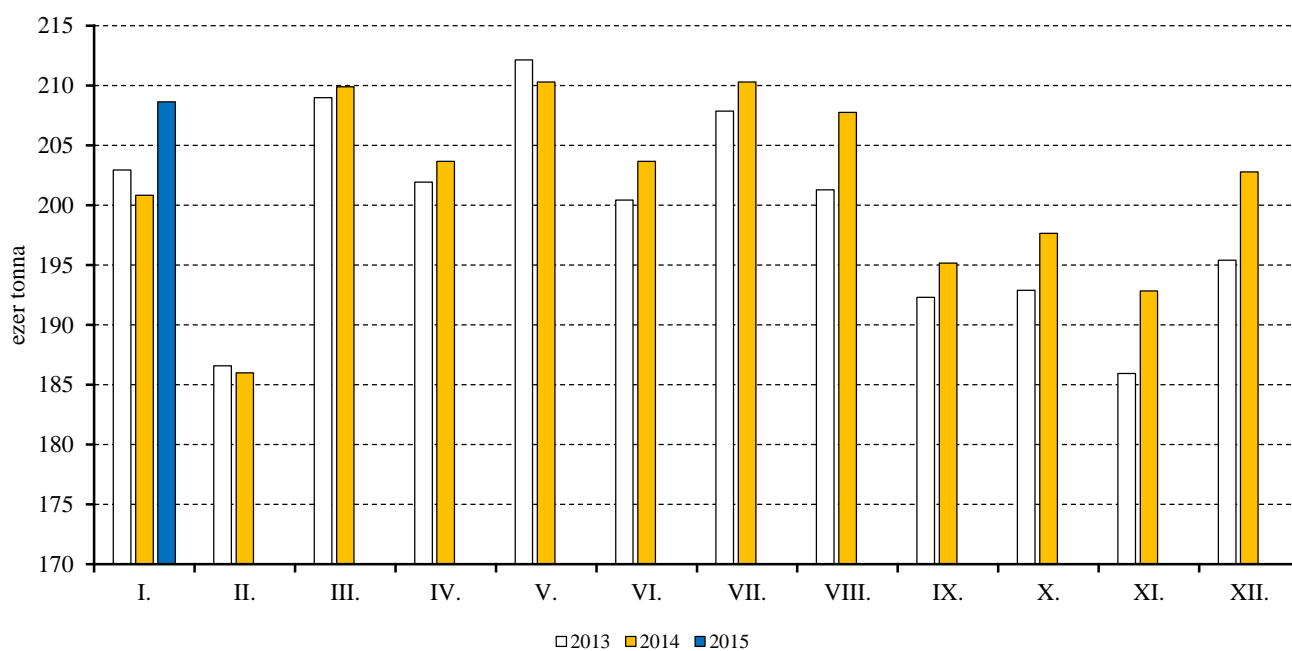
Forrás: AMA

26. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

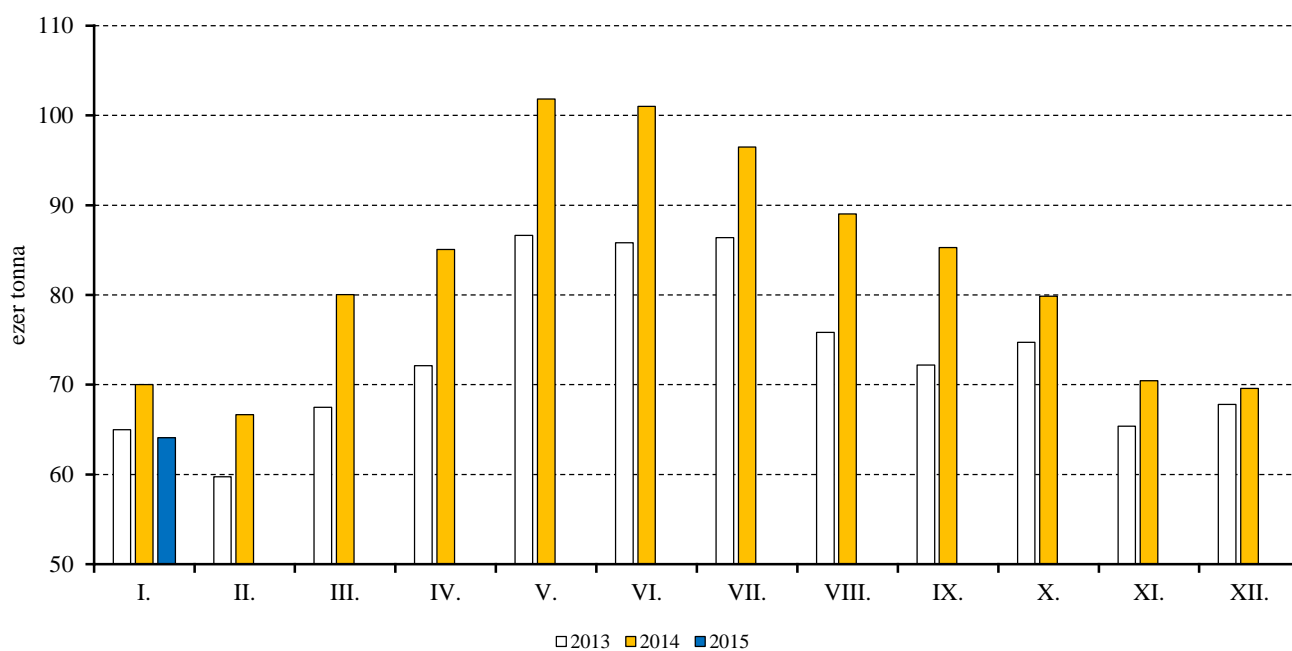
Forrás: APA

27. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

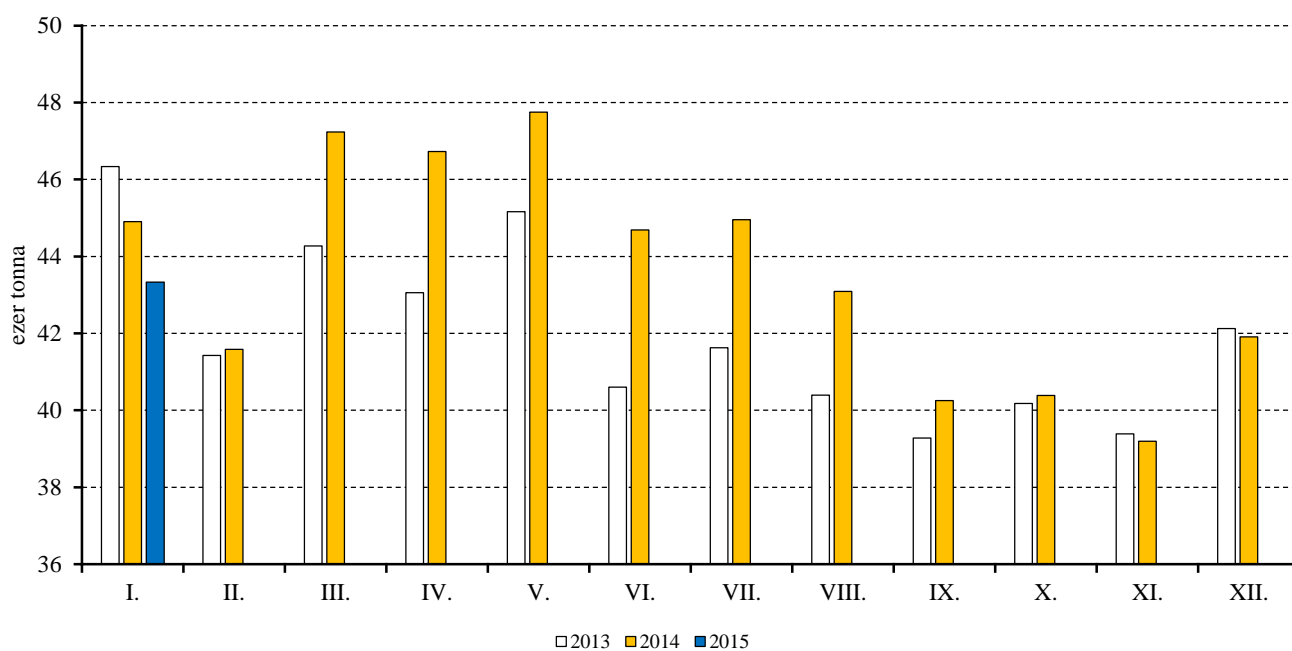
Forrás: MZCR

28. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: INSSE

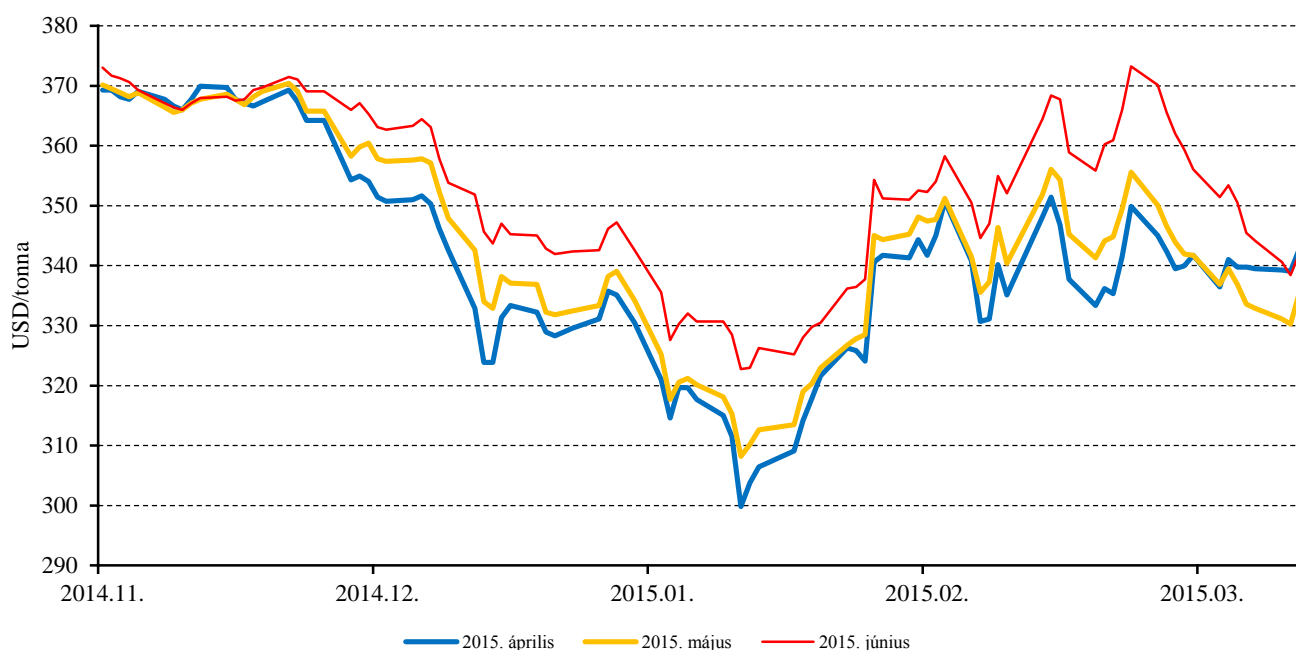
29. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: DZS

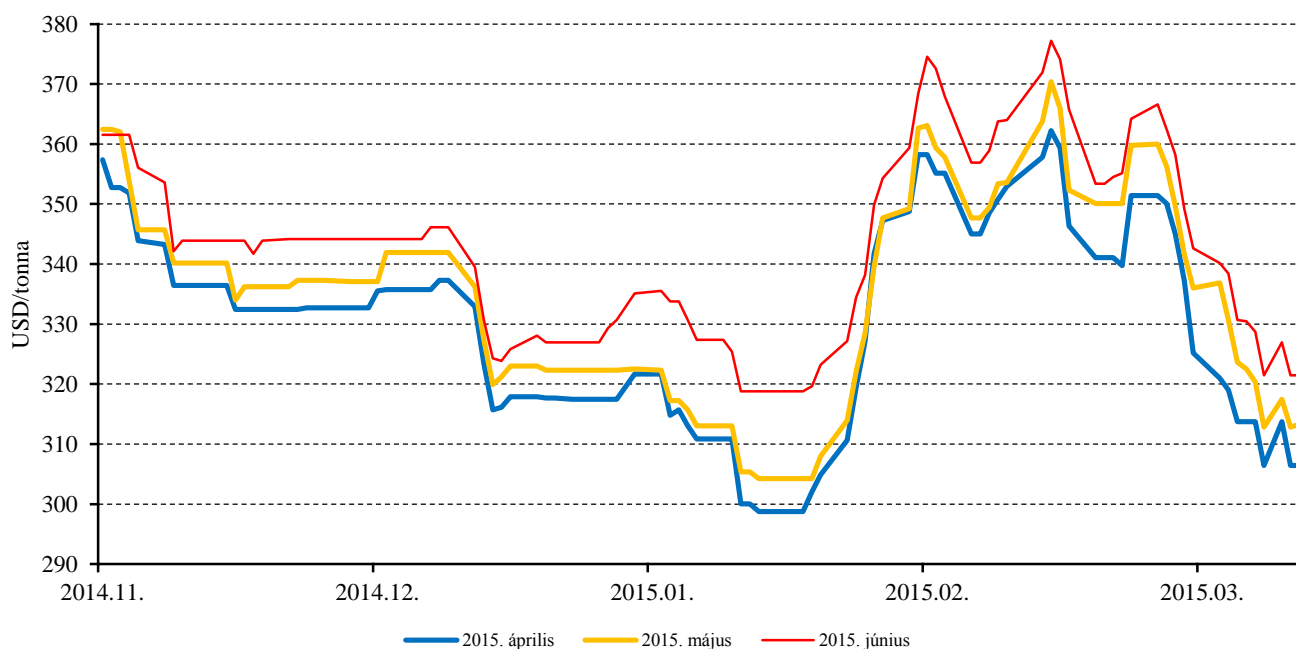
Határidős jegyzések

30. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

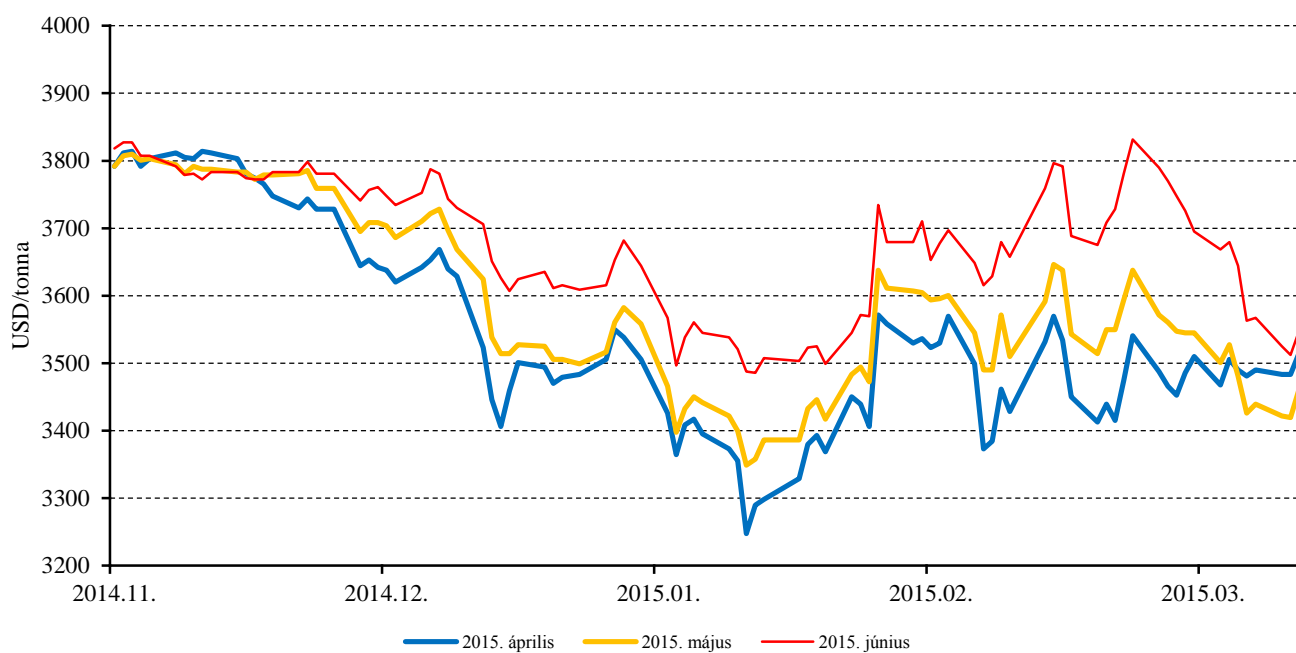
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

31. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

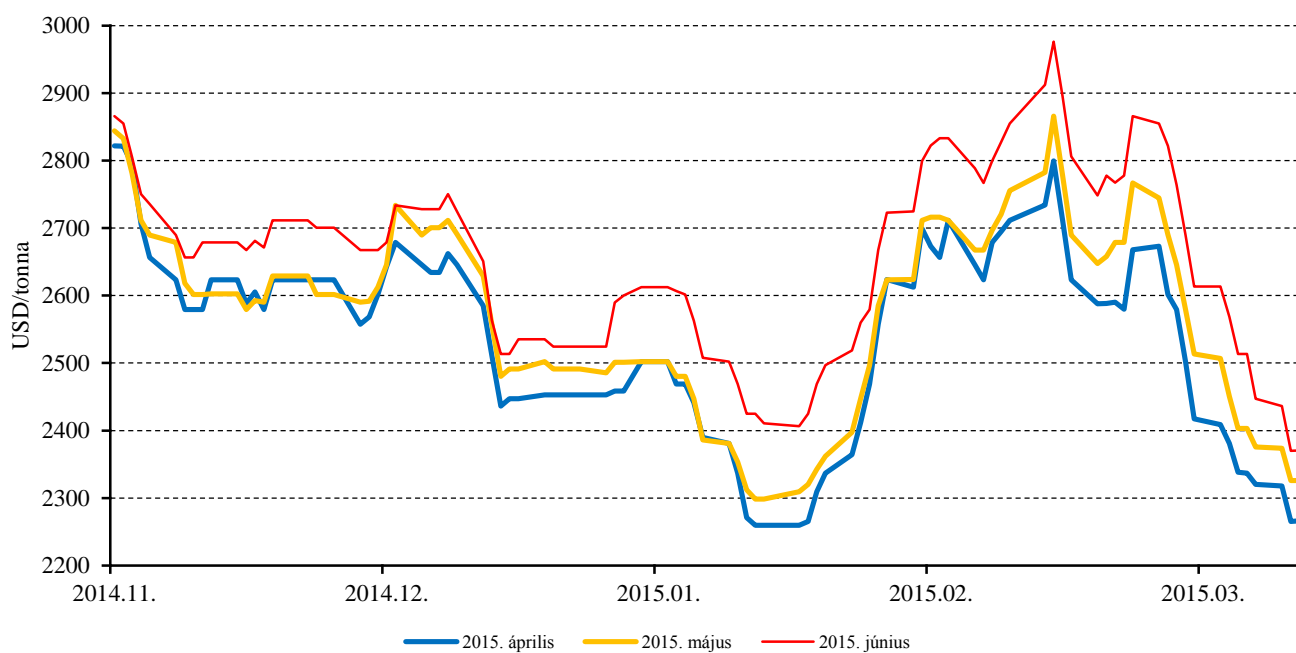
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

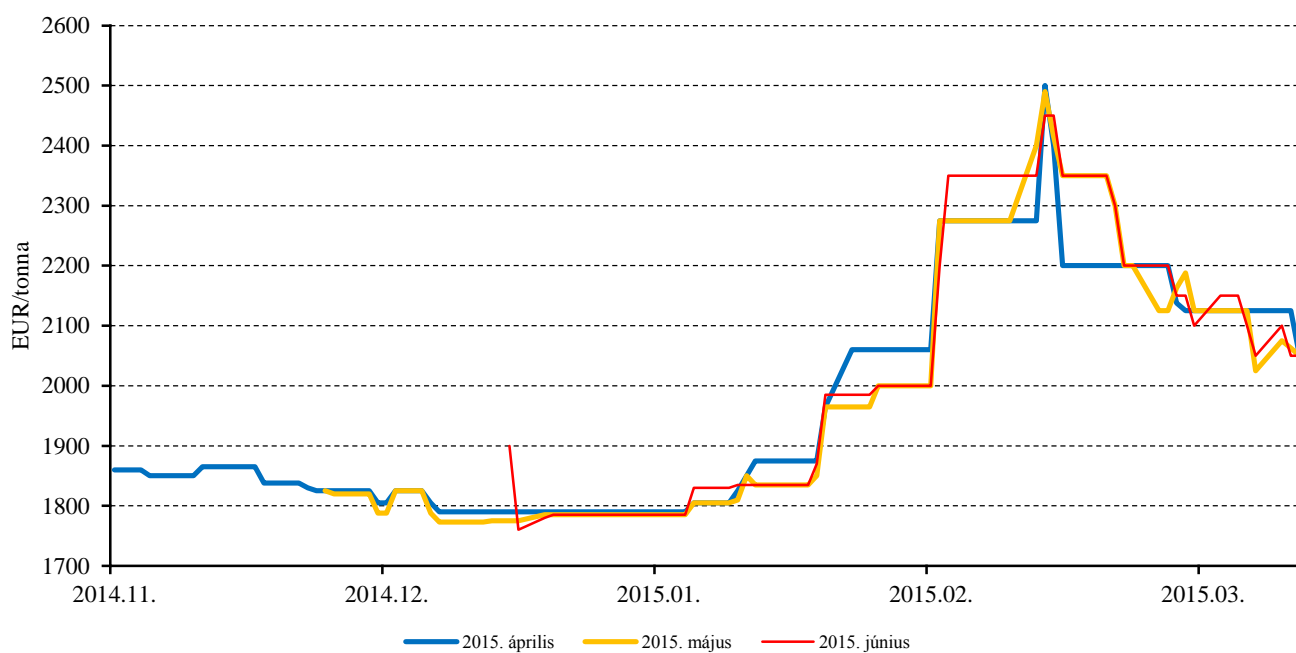
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

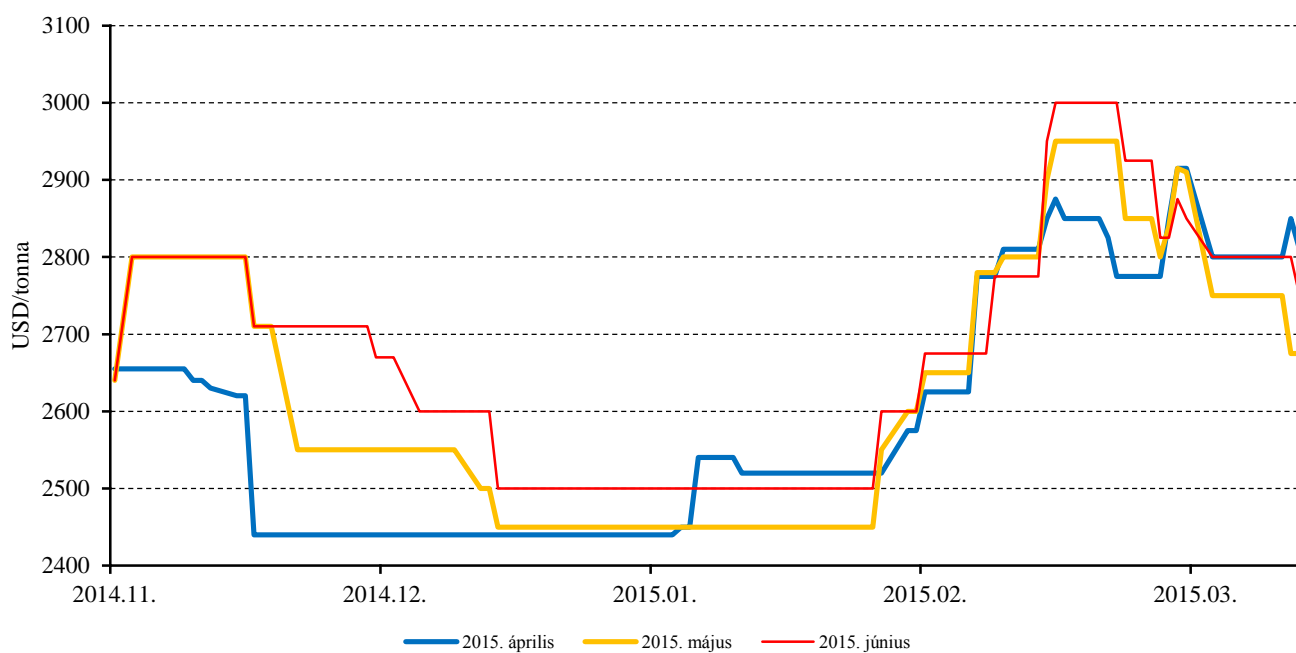
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a frankfurti árutőzsdén (2014-2015)

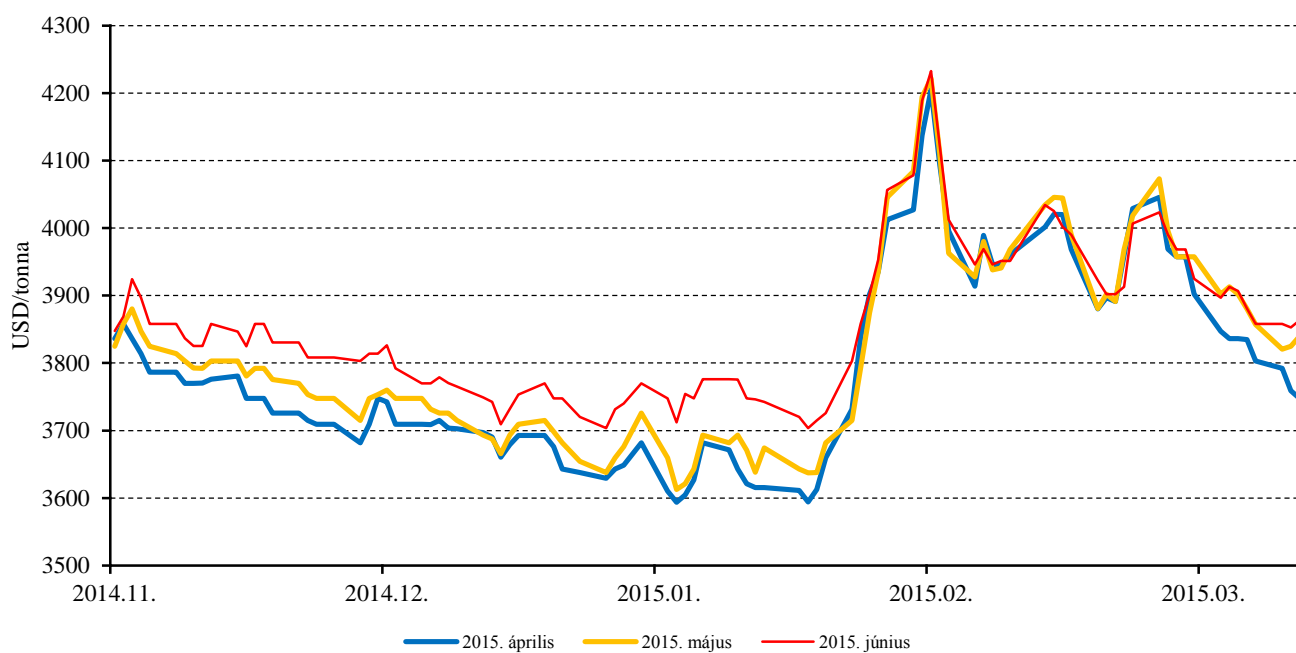
Forrás: Eurex Exchange

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

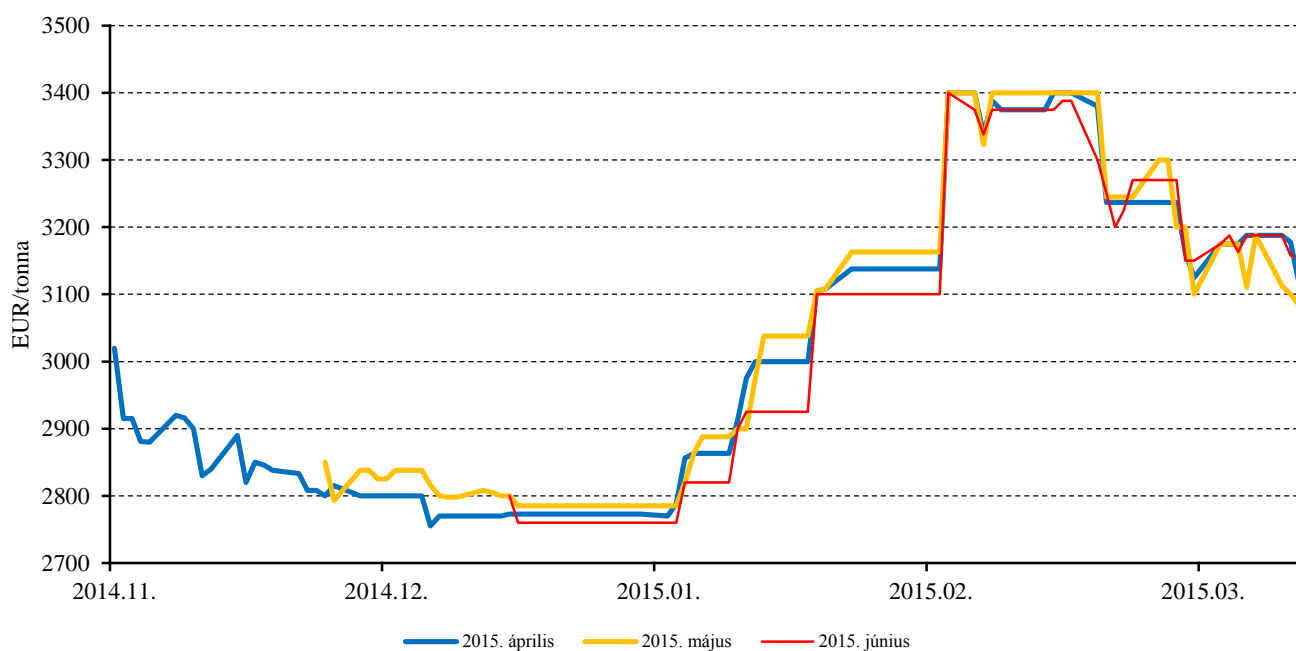
Forrás: NZX

36. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

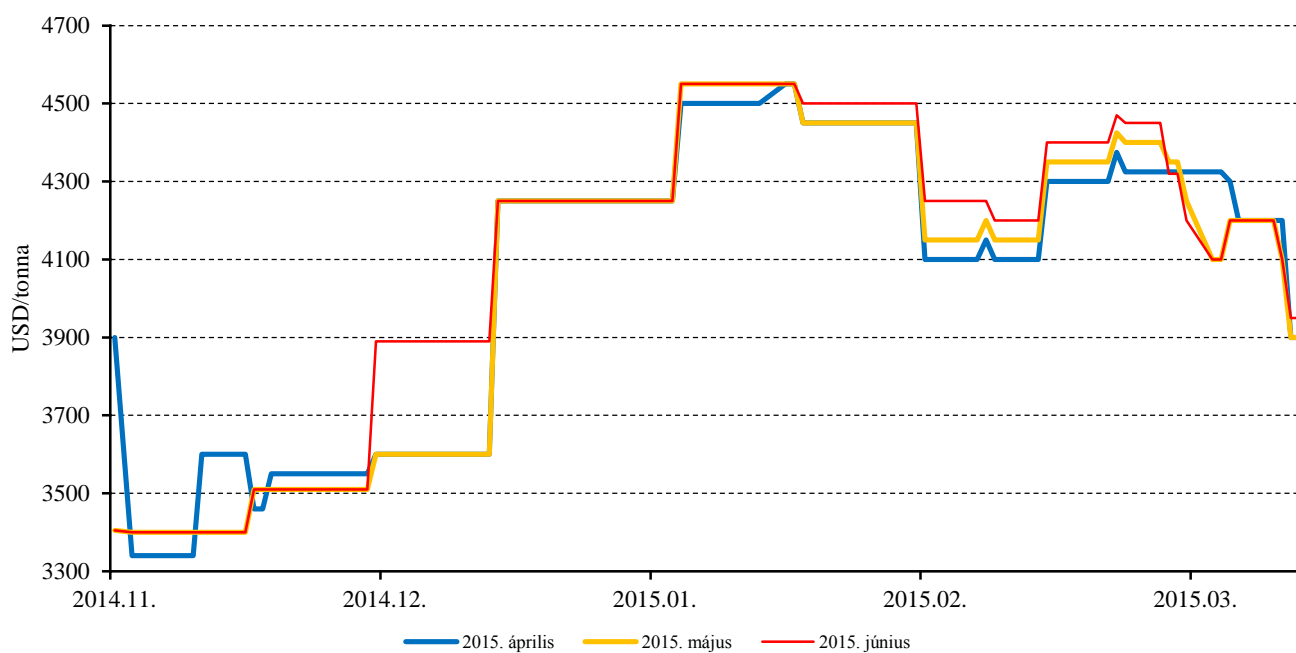
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

37. ábra: A vaj napi jegyzése a frankfurti árutőzsdén (2014-2015)

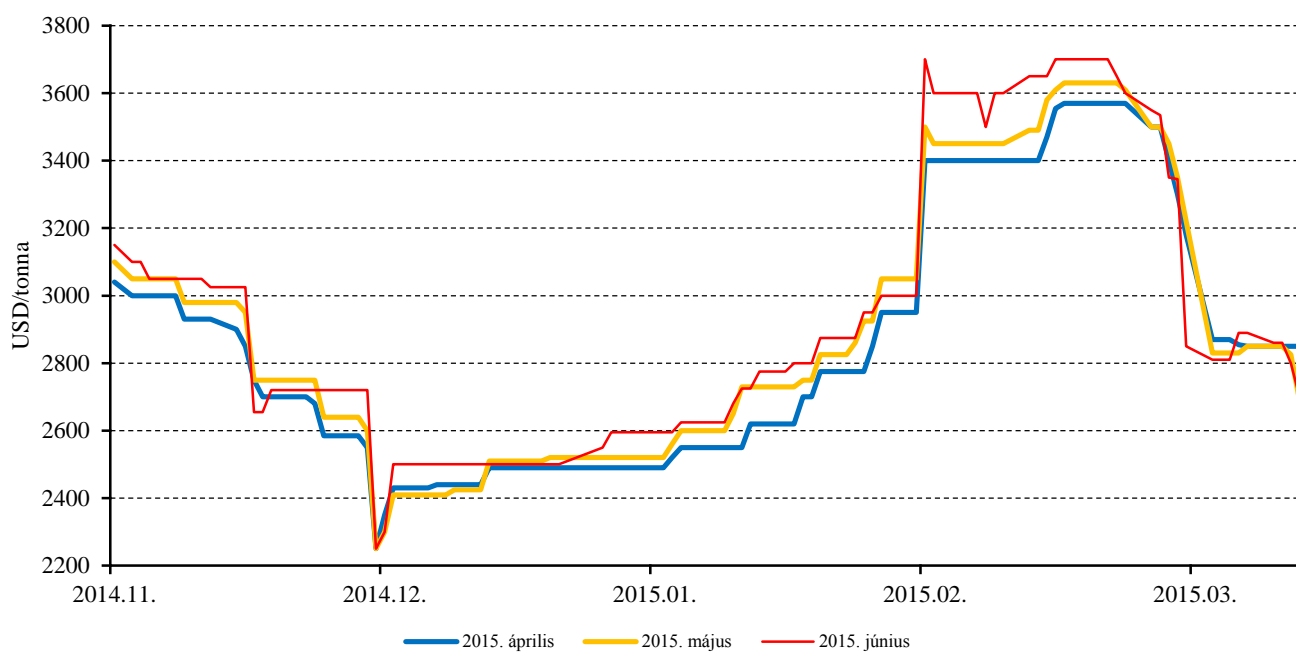
Forrás: Eurex Exchange

38. ábra: A vajzsír napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: NZX

39. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: NZX

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014 ^{a)}	2015 ^{b)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,1	23,1	23,3	23,3	23,1	23,0	99,14	99,57
EU-15	17,5	17,6	17,8	17,9	17,9	17,8	100,00	99,44
EU-13	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,2	98,15	98,11
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 426	6 465	6 482	6 744	6 876	6 968	101,96	101,34
EU-15	7 092	7 049	7 038	7 288	7 415	7 496	101,74	101,09
EU-13	4 362	4 594	4 658	4 928	5 060	5 169	102,68	102,15
Tejtermelés (millió tonna)	151,9	152,2	153,9	160,4	162,4	163,4	101,25	100,62
EU-15	124,1	124,1	125,7	131	132,6	133,4	101,22	100,60
EU-13	27,8	28,1	28,1	29,4	29,8	30,0	101,36	100,67

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2010-2015)

	2010	2011	2012	2013 ^{a)}	2014 ^{b)}	2015 ^{b)}	2014/2013 (százalék)	2015/2014 (százalék)
Európai Unió	135 472	138 220	139 000	140 100	146 700	147 000	104,71	100,20
Egyesült Államok	87 488	89 020	91 010	91 271	93 531	96 252	105,46	102,91
India	50 300	53 500	55 500	57 500	60 500	63 500	105,22	104,96
Kína	29 300	30 700	32 600	34 300	36 000	37 500	104,96	104,17
Brazília	29 948	30 715	31 490	32 380	33 350	34 500	103,00	103,45
Oroszország	31 847	31 646	31 831	30 529	29 900	29 300	97,94	97,99
Új-Zéland	17 173	18 965	20 567	20 200	21 742	22 120	107,63	101,74
Argentína	10 600	11 470	11 679	11 519	11 404	11 746	99,00	103,00
Mexikó	11 033	11 046	11 274	11 255	11 442	11 600	101,66	101,38
Ukrajna	10 977	10 804	11 080	11 189	11 200	11 160	100,10	99,64
Ausztrália	9 327	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	103,19	101,03
Kanada	8 350	8 400	8 614	8 443	8 409	8 535	99,60	101,5
Japán	7 721	7 474	7 631	7 508	7 315	7 350	97,43	100,48
Egyéb	2 435	2 241	2 477	2 470	2 440	2 435	98,79	99,80
Összesen	441 971	453 769	464 564	468 064	483 633	492 798	105,28	101,90

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

